

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 536978 - Poštni t/rn 11234499

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

8. marec 1993 - Dan žensk

Prav lahko bi bil 12. januar ali 18. julij

Moji dnevi so vsi dnevi žensk, od moških in pubertetnic ter mladostnikov... Vsi polni njihovih problemov, radosti in vprašanj. Ni dneva, ki bi ga posebej občutila kot dan žensk »par excellence«, za katerega bi bila prepričana, da ga moram posebej praznično poudariti. Morda zaradi tega ne, ker moja »ženska« življenjska izkušnja doslej ni potrebovala podobnega dneva za to, da bi nekaj proslavljala, dokazovala ali v njem poiskala enodnevno svobodo.

MAREC 1993

Bog ve, kako gleda na 8. marec, če še gleda, bosanska ženska, dekle, ali še deklica, ki jo je nasilje oropalo vsega njenega, ji vsadilo še nerajeno bitje, ki ni njeno, pa je vendar njeno. Vsa razpeta med smrtnostno sramoto, ki jo narekuje etnična tradicija, in spodbujanjem po svetosti življenja, ki ji prihaja iz tako oddaljenega Rima. Kaj pomeni tem bitjem danes biti ženska, kaj lahko še pomeni 8. marec nekdanjega slovesa?

V času, ki ga živimo, ni več prostora za ukazana in neiskrena praznovanja. Ta so vedno imela prizvok nekakšnega enostranskega dokazovanja (danes si bom pa privoščila!), prisiljeno sproščene proslavljanja neke svobode (zreducirane na en samcat dan) in prevelike samopopustljivosti v obnašanju (vsaj danes se ga bom nacukala!). Kakor če bi ženska težila le po enem takem dnevu, ki bi jo iz vsakdanjih frustracij vrgel v omamo brezkompromisne pozabe.

Praznovanje, ki pomeni beg iz vsakdanjih stisk in pritiskov v enodnevno nerealnost, ni več sodobno. Sodobnejši in plodnejši je dialog, s katerim v različnih okoliščinah lahko spoznavamo drug drugega in bližimo »žensko« jezo, ki morda v nas narašča zaradi nekaterih nelogičnih in krivičnih družinskih pritiskov.

Morebiti pa je kljub vsemu tudi dan potreben. Potreben kot dan razmisleka: o podedovanih stališčih, po

katerih so bile do nedavnega vera, molitev, cerkev izključno ženska stvar, izenačena z »babjo« šibkostjo, ali razmisleka o podedovanih klišejih, po katerih so denimo še danes izključno ženska stvar sestanki o vzgoji in izobrazbi otrok v šoli. In vendar je ta ali ona življenjska situacija prav lepa prilika za moškemu za »skok« v ženskost ali ženski za »obisk« moškosti. Kajti ženskost ali moškost nista ekskluzivni lastnosti: tudi ženska je lahko (po moško?) odločna, kakor je moškemu dovoljeno (po žensko?) izražati čustva.

Lažnih idealov smo menda že sili čez glavo. Zakaj bi še dovolili tveziti (kar sprejemamo dnevno iz reklam), da so vse življenjske družice stereotipno plavalase, vitke in mlade? Zakaj naj bi še sprejemali prikazovanje ženske figure predvsem kot predmet (poželenja ali naslade) in ne kot bitje, ki je drugemu bitju enakovredno? Enakovrednost ne pomeni namreč brisanje razlik. Sleherno brisanje razlik izbruhne prej ali slej v še večjo nestrpnost in nasilje. V času, ko postaja napadalnost simbol in gibalo našega življenja in hotenja — oglejmo si pod drobnogledom le obnašanje avtomobilistov — se mu lahko postavimo po robu le s spoznavanjem in sprejemanjem sočloveka, drugega, drugačnega, moškega, ženske... Tako spoznavanje pa mora trdno sloneti na spoznanju samega sebe, na zavesti o sami sebi, na sprejemanju same sebe...

Če bi se rodila še enkrat, bi se znova želela roditi ženska.

V tej vlogi se prav dobro počutim, ob moški solidarnosti, ki je potrebna za to, da zdržim vse življenjske pritiske.

V zameno dajem svojo žensko solidarnost: saj sva se svojčas svobodno odločila, da bova v družinski skupnosti delila vse dobro in vse zlo: tudi 8. marec 1993.

Jelka Cvelbar

Kdo se boji resnice o »fojbah«?

Postalo je že preizkušeno pravilo: kadar stopi v ospredje vprašanje zaščitnega zakona za Slovence v Italiji, znane krajevne nacionalistične sile sprožijo nasprotno kampanjo in zahtevajo vrnitev po drugi svetovni vojni izgubljenih ozemelj nekdanje Julijske krajine. Povod za zadnjo takšno kampanjo je dal začetek pogajanj med Italijo in Slovenijo oziroma Hrvaško za ureditev in spopolnitev medsebojnih odnosov. S tovrstnimi kampanjami želijo omenjeni nacionalistični krogi opozoriti rimsko vlado, naj ničesar ne ukrene za zaščito slovenske manjšine, dokler Slovenija in Hrvaška ne zrahljata svoje suverenosti nad Istri in Dalmacijo... Opisani scenarij se je torej hrupno

ponovil ob napovedi pogajanj med Italijo in Slovenijo, pri katerih ne gre za začetek od kraja, temveč za posodobitev in nadaljevanje dobrih odnosov. Za to prilika so tukajšnji nacionalisti vrgli v boj kar dve železi: zahtevo po reviziji meje in očitek o tako imenovanih »fojbah«. Na to valovno dolžino uglašene begunske organizacije so od samega predsednika republike Scalfara dosegle, da je le-ta tik pred srečanjem na gradu Strmol (23. februarja) pisal predsedniku vlade Amatu, naj vlada v okviru omenjenih pogajanj zahteva tudi razčiščenje tragičnih dogodkov v zvezi s »fojbami« v obdobju 1943-45. Vest o tem pismu so na

(se nadaljuje na 2. strani)

Koliko so ukradli...

Vsak dan smo priča novim sodnim pozivom, namenjenim politikom, industrijcem, podjetnikom idr. Vsak dan plešejo po časopisih nove številke, nove osebe, tako da smo zgubili seštevke bodisi oseb bodisi denarnih vsot.

Koliko so ti ljudje ukradli državi, to se pravi nam državljanom, ki plačujemo davke?

Kolikšna je bila kraja, sta skušala izračunati bodisi Center Einaudi iz Turina bodisi prof. Franco Cazzola.

Omenjeni profesor je leta 1988 izdal posebno razpravo o tej zadevi, ki pa seveda ni imela nobene odmeva. Po Cazzolovem mnenju (to je ugotovil že leta 1980) so sodniki doslej odkrili komaj 2% podkupnin. Med drugim piše, da se bo vsa stvar ponovila čez deset let, če parlament ne bo odločno ukrepal. Domneva, da je podkupnin letno za 17.000 milijard. In ker pojav podkupovanja traja približno že 15 let, lahko sklepamo, da je bilo v take namene doslej potrošenih 300.000 milijard.

Verjetno ne bomo nikoli zvedeli za točno število milijard, toliko je namreč še skrivnih in zamolčanih poti.

Ob tem pomislimo na reakcijo poštenih ljudi, predvsem tistih, ki so nezaposleni, in mladih, ki zaman pričakujejo prvo zaposlitev.

V samem vrhu »podkupniške« lestvice so socialisti, katerim sledijo demokristjani (ali so kradli na krščanski podlagi?), nato pa razni tovariši.

V dobrih rokah smo bili...

Kolonkovcu grozijo nove razlastitve

Kot strela z jasnega se je zopet razširila vest, da se načrtujejo nove razlastitve pri Sv. Ivanu in na Kolonkovcu. Trenutno velja to predvsem za Kolonkovec, ko naj bi razlastili 20.000 m² površin med ulicama Costalunga in Brigata Casale.

Tak ukrep bi seveda zadal smrtni udarec dobro urejeni vrtnarski dejavnosti, ki je že pred skoro trinajstimi leti žrtvovala okrog 13.000 m² obdelane zemlje.

Na razlaščenem kraju načrtujejo zidavo novih ljudskih stanovanj, in to naj bi gradila večja tržaška gradbena podjetja, ki se zadnje čase spoprijemajo s hudimi finančnimi težavami.

Kmečka zveza se je temu načrtu uprla in zahteva, naj se ne ukrepa pred revizijo občinskega regulacijskega načrta.

Med drugim, nekateri razlaščenci iz začetka osemdesetih let še čakajo izplačilo odškodnine.

NAŠ UVODNIK

Praznik žensk je propadel v rutino in potrošništvo?

Praznik žensk je šel mimo ob nekaterih poudarkih, ki sicer ne predstavljajo nič novega v tradiciji osmega marca, a kažejo očitno na poskus dati ženskam novega naboja za skupno nastopanje. Praznik je v zadnjih letih — potem ko je opravil svojo hvalevredno funkcijo opozoriti svet na kronično zapostavljenost in neenakopraven položaj ženske v družbi — zapadel rutini in potrošništvu, kakor da bi ženske izstrelile že vse patrone v uveljavljanju svojih pravic in iskanju novega mesta v družbi.

Motivacijo so ženske organizacije dobile v eni najbolj divjih strani državljanske vojne v Bosni, v množičnih posilstvih, ki so toliko bolj odvratna, kolikor gre za načrtno nasilje predvsem nad muslimanskimi ženskami. To gre tako daleč, da vojakom ne samo dopuščajo nasilje, temveč ga tudi nalagajo kot narodno dolžnost.

Svet je ostro reagiral in obsodil posilstva, tudi papež je o tem govoril, kakor je bil prej večkrat govoril proti nasilju in vojni v Bosni sploh. Tokrat je bil njegov nastop v korist muslimanskega prebivalstva še bolj očiten, saj je govoril za šibkejši del, za premagance, za ženske. Pozval je svet, naj ukrepa, istočasno pa je opozoril, naj muslimanskih žensk ne silijo v splav proti morebitnemu nezaželenemu otroku, da ne bi z nasiljem proti nedolžnim odgovarjali na storjeno krivico. To je bila visoka beseda sprave in višje pravičnosti, ki je laični in razkristjanjeni svet ni mogel in ni hotel razumeti. Nasprotno, to je bil vzgib za novo kampanjo proti papežu, ki je dosegla svoj višek prav na praznik žensk.

Na Janeza Pavla II. so se vrgli z vsemi mogočimi očitki in so povsem postavili na glavo njegovo misel ter mu celo očitali dvojno moralo, češ, da je poljskim ženam dovolil splav oziroma tableto po spočetju, muslimanskim pa tega ne dovoli, kar je bilo dovolj za očitek proti nehumanosti katoliške Cerkve in obskurantizmu njenega poglavarja. Izmislili so si tudi posiljene redovnice in drugo.

Pri tem so neizprosni kritiki pozabili predvsem to, da papež svoje misli in svojih pogledov nikomur ne vsiljuje, ampak govori vsakemu človeku posebej in njegovi vesti in da ima moralno pravico, da to stori tudi kadar govori Muslimankam, ker obravnava naravni zakon »ne ubijaj!«. Kritiki so pri tem tudi pozabili zabeležiti, da so katoliške organizacije ponudile vso pomoč bosanskim ženskam v težki situaciji.

Toda to so obrobne stvari za laične in protikatoliške kroge, zanje velja vrhovno načelo absolutne svobode in tako znova slišimo znamenito žensko laično načelo »telo je moje in ga upravljam sama«, kateremu kdaj pa nasedejo tudi katoliški poedinci. Dialog na tej ravni med katoličani in laiki seveda mi mogoč in to je škoda, ker smo v zadnjem času bili priča dokaj novemu gledanju na vprašanje splava tudi v nekatoliških vrstah, kjer so se ljudje z določeno družbeno zavestjo začeli spraševati kam gre svet, v katerem ni več trdih načel in vrednot, ki bi vodila družbo.

S-

Izvir luči je vedno v »senci«

Usmiljenje

Sreča je, če smeš povedati resnico, ne da bi kdo jokal (F. Fellini). Prav tako je sreča, če smeš nekemu pomagati tako, da ga ne ponižaš. Sreča je tudi, če človek zaradi te pomoči sam ni postal domišljav. Kajti, kako spoštovati tistega, ki zbuja samo usmiljenje? Kako ohraniti spoštovanje do sebe takrat, ko izgubiš moč, da biti še usmiljen, ko se ti zdi, da si zaradi usmiljenja neumen in izigran?

Vsak človek pozna usmiljenje. Če ne do drugih, pa vsaj do sebe, če je le zdrav. Do sebe je usmiljen tako, da si želi dobro, da se izogiba naporom, bolečinam, nesmišljam, ki bi ga prizadeli. Če ni samo človek želja in izogibanja, se trudi ustvarjati oziroma delati tisto, kar ga najbolj napolnjuje. Tako se v luči tega usmiljenja daruje zato, da bi čim polneje živel. Vedno si prizadeva za to, kar se mu kaže kot dobrina.

Pomembno je, da se človek zaveda, da je usmiljenje do sebe na

prvem mestu, pred usmiljenjem do drugih. Kajti, če je usmiljenje do samega sebe majhno, če človek ne doživi svoje polnosti, veselja nad sabo, svoje smiselnosti, nima zaklada, od katerega bi lahko usmiljenje delil. Tako se izkaže tisti, ki ne zmore usmiljenja do bližnjega kot siromak, ki se boji zosati. Ve, da bo moral ukrasti sebi, kar bo daroval bližnjemu, in si s tem siromaštvo samo povečal. In vendar je treba kdaj tvegati tudi tako »kraj«, sicer ne bo izvedel, da je bogat tisti, ki razdaja, in ne tisti, ki neprestano preračunava, koliko mu bodo njegovi »darovi« prinesli. Ni res samo to, da bo dobrotu nekoč poplačana. To je drugi del resnice. Prvi je, da je tisti, ki daje, že bogat, je že dober. Ali ni to, da je človek lahko dober, največje plačilo, največje bogastvo?

Kdor to bogastvo ima, ima tudi posebno nalogo. Če nekemu nekaj podariš, ti je že blizu. Res pa je, da

si ob tem želiš, da bi vaju darilo še bolj zblížalo. Ne, da bi bila večja bližina plačilo za darilo, ampak je darilo izraz ljubezni, ki ljudi zblížuje. Tako je tudi usmiljenje v službi zblíževanja ljudi. Vsakdo, ki mu ga izkažeš, postane tvoj bližnji. Če to ni postal, potem mu nisi izkazal usmiljenja, ampak si mu poslal samo ponižujočo miloščino, ki je znamenje, da si ga ne želiš več videti. Žrtvoval boš še kaj, samo da ti ne bo več hodil pred oči, da ti ne bo treba biti resnično usmiljen z njim, ga sprejeti. »Ljudje, ki trpijo, ne potrebujejo rešitev, pač pa potrebujejo prijatelje. Nekomu svetovati rešitev je isto, kot rešiti ga« (J. Vanier).

Andrej Vuga

Katoliški glas dobite:

v Ljubljani: Na Mačkovi 6
v Mariboru: ul. V. Kraigerja 2.

EZOPOVE BASNI ZA DANAŠNJI ČAS

KATARINA MAHNIČ

Volk in pes

O svobodoljubju volčjih in prilagodljivosti pasjih značajev

Sestradan, bolehen volk, ki mu kosti štrle na vse strani, sreča sitega, lepo zalitega psa, ki ga kar razganja od zdravja. Pozdravi ga in vpraša: »Povej mi no, kaj delaš, da si tak kakor roža? Jaz sem veliko močnejši in odpornejši od tebe, pa se komaj še držim pri življenju.«

»Tudi ti lahko živiš kakor jaz, samo če hočeš,« mu odgovori pes. »Še ti pomagaj mojemu gospodarju in bodi na straži noč in dan.«

»Zakaj pa ne, takoj sem pripravljen. Mirno bom živel, imel streho nad glavo in polno skledo jedi! Naveličal sem se trpeti v gozdu, stradati in prezebat. S teboj grem!« V tistem hipu pa volk zagleda ovratnico na pasjem vratu.

»Ka pa je to?« vprašujoče pokaže nanjo.

»Oh, čez dan me privežejo, da počivam; ko pade noč, me odvežejo. V zahvalo dobivam hrane, kolikor hočem,« odgovori pes.

»Povej mi no: pa lahko greš, kamor hočeš?«

»Ne morem, seveda ne...«

»Potlej ti pustim vse dobrate, ki jih tako hvališ; ne maram jih, če bi moral zaradi njih izgubiti svobodo. Svoboda je namreč največje bogastvo.«

Vsak izmed nas ima v svojem značaju nekaj volčjega in nekaj pasjega. Nekaj, kar ga vleče stran, v negotovost svobode in neodvisnosti, in nekaj, kar ga drži na mestu, v gotovosti navade in prilagajanja. Meja, ki trdno začrta razliko med nami, pa je sposobnost odločitve.

Pes v tej basni ne predstavlja zvestobe, ampak hlapčevstvo; za polno skledo in toplo prenočišče se je pripravljen odpovedati svobodi in ubogljivo poslušati gospodarjeve zapovedi. Nauči se ubogati tako dosledno, da sčasoma pozabi, da je

sploh imek kdaj možnost drugačne izbire. Čisto dobro mu je tako.

In kako ljudje postanejo »psi«? Najpogosteje jih v to prisilijo čas, strah in samota, zaradi katerih pozabijo, da je človek pravzaprav vedno sam, in za lastno ceno začnejo živeti z nekom, ki se zdaleč ni tisti, katerega so (ali pa tudi ne) iskali in nanj čakali. Tako izpolnijo družbene zakone »normalnosti«, ki jih sproti dopolnjujejo: z materialnim blagostanjem, otroki, položajem na delovnem mestu..., dokler v njih ne ugasne še zadnja iskrica mladostnih idealov. V skladu z geslom »v dvoje je lepše« (in predvsem udobnejše) se pustijo polastiti. In čisto dobro jim je tako.

Hujša oblika pasje predanosti je tista, pri kateri čustva ne igrajo nobene vloge in se človek povsem razumsko proda v želji imeti več, povzpeti se više, biti nad. Kajti sposobnost že dolgo ni več merilo uspeha, pomembno je, da zna človek ubogati. Da zna biti ponižen, seveda v negativnem smislu te plemenite besede. Da lahko s svojo kupljeno močjo gospoduje nad volkovi. Da pozabi, da je prodan, in mu je čisto dobro tako.

Kaj pa volk? Tale iz basni brez oklevanja zavrne vablivo ponudbo, ki bi mu odvzela svobodo. Kljub lahkotnemu zvenu te besede izbere težjo pot. Kajti svoboda brez odgovornosti in pripravljenosti, da zastaviš življenje zanjo, izgubi svoj smisel. Čeprav se po svetu potepa toliko lažnih volkov, ki v imenu svobode sebično in lahkomišlno zapravljajo svoje življenje.

In kakšen je nauk, ki se nam v basni ponuja?

Vidiš, kako se godi psu in za kakšno ceno; veš, kako se bo godilo volku. Odločitev pa je tvoja. Vedno in samo — tvoja.

(2)

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sveti Jožef

19. marca

Minilo je že več kot 50 let, a še vedno se dobro spominjam pridige za praznik sv. Jožefa, ki jo je imel rektor zavoda Germanikum v Rimu.

Sveti Jožef je zavetnik poročenih mož. To je v redu. A kadar govorite o njihovem zavetniku, ne govorite jim o Jožefovi zaobljubi čistosti, o njegovih letih in bradi, o liliji, ki jo drži v roki itd. Tega možki ne bodo razumeli in tudi ne sprejeli. Povejte jim, da je bil sv. Jožef mož najboljših let, poln življenja in vere, ki ga je nebeški Oče določil za moža Marije, materi božjega Sina, in za varuha Jezusa. Bog je tako odločil in Jožef je ubogal. Dal mu je ženo, ki se je nikoli ni dotaknil prav zaradi skrivnosti učlovečene božje Besede. Jožef je ubogal, čeprav je moral bežati z družino, delati in skrbeti za mater in njenega Sina. Tiho, vdano in zvesto. Bil je pač pravičen mož.

Sveti Jožef je ostal sam skrit in neopazen ves čas svojega življenja na zemlji; ostal pa je skrit tudi še po svoji smrti skozi stoletja v češčenju Cerkev.

Njegov praznik so začeli obhajati v javnem cerkvenem bogoslužju šele v 10. stoletju; v 14. stoletju so praznik sv. Jožefa že obhajali 19. marca. Zapovedan praznik so vpeljali leta 1621. Še pred tem letom je bilo njegovo češčenje znano na slo-

venskih tleh. Njegovo češčenje je vneto oznanjal ljubljanski škof Tomaž Hren. Papež Pij XII. je leta 1955 uvedel praznik sv. Jožefa Delavca, ki ga obhajamo 1. maja.

Jožef je zelo pogosto možko ime. Leta 1980 so v Sloveniji našli skoraj 25.000 Jožefov, kar je pomenilo 10. mesto med sto najbolj pogostimi slovenskimi imeni.

Na Primorskem imamo svetišče in župnijo sv. Jožefa v Ricmanjih. Cerkev je posvečena sv. Jožefu od leta 1750. Za god sv. Jožefa 19. marca pride v Ricmanje vedno veliko romarjev.

I.šk.

BESEDA BRALCEM

8. marec?

V zvezi z 8. marcem sem slišal ali nekje bral, kako je nastal ta »praznik«. Menda je povezan z nekim pretresljivim dogodkom, ki se je pripetil v Ameriki.

Kaj se je pravzaprav zgodilo?

J.K.

Namišljena zgodba je sledeča:
V neki tovarni v New Yorku naj bi delavke stavkale in se zaprle v tovarno. Nekdo — to naj bi bil gospodar — je zažgal tovarno, kjer naj bi delavke umrle strašne smrti. Umrlo naj bi 129 delavk, to 8. marca 1908.

V spomin na ta (izmišljeni) dogodek naj bi nastalo praznovanje 8. marca.

Dve leti kasneje je znana nemška feministka Klara Zetkin predlagala socialističnemu kongresu v Köbenhavnu, naj bi v spomin na te »mučenke« proglasili 8. marec kot mednarodni dan žena.

Ta ganljiva zgodba se omenja po raznih sestankih, shodih, v časopisih, revijah in celo knjigah. Prej po zaslugi feministk, potem po splošni zaslugi.

Zgodba pa ima napako. Ni resnična, je popolnoma izmišljena: 8. marca 1908 ni bilo v New Yorku nobene stavke žensk in ni zgorela nobena tovarna.

Sicer leta 1911, ko so že vpeljali mednarodni dan žena, časopisi poročajo, da je v New Yorku zgorela neka tovarna, in v njej nekaj moških in žensk. Pa ni bilo niti v mesecu marcu.

Prepričani smo, da smo »samostojni« in da nas nihče ne plagira, pa vendar ni tako.

Poštne zamude

v dobavi časopisa

Znano je, kot ste že sami pisali, da v Italiji dobivamo Vaš časopis z izrednimi zamudami. Ker to ni odvisno od Vas, ampak od pošte, sem tej napisal pismo, ki ga prilagam v Vaše znanje.

V pismu sem zbral vse podatke o dobavi časopisa, od Vaše izročitve na pošti v Gorici (datum natiskan na časopisu) pa do dneva, ko mi ga dostavi pismonoša, in to za dobo enega leta. Iz teh podatkov sledi izredna počasnost in neurejenost v dobavi lista; kar bi pošta lahko dobavila v 5 dneh (samo dvakrat), navadno rabi od 12 do 18-22 dni, in če smo »srečni«, do 76 dni.

V pismu vprašujem Poštno upravo, naj nam pojasni, zakaj ta počasnost in kako to odpraviti ali vsaj pospešiti; radoveden sem, če in kdaj bodo odgovorili. Osebnost si ne delam preveč iluzij; zadosti mi je, da pošta zve, kako deluje, in da ste Vi obveščeni o tem. S tem pismom lahko nastopite direktno pri goriški pošti in zahtevate pojasnila. Zanimivo bi bilo primerjati te podatke z dobavami v tujini, morda so krajši?

Zahvaljujem se Vam vnaprej za zanimanje in dokler ne bo mogoče drugače, bom skušal slediti Katoliškemu glasu, ki ostane zanimiv, pa čeprav čitan po dveh tednih. Najlepše pozdrave.

S.C.

Brescia, 5.3.1992

Kdo se boji resnice o »fojbah«?

(nadaljevanje s 1 str.)

prvih straneh objavili vsi krajevni italijanski dnevnik in jo s poudarkom povzela tudi vsedrjavna občila, ki so se nato k zadevi povrnila z obsežnimi prispevki v tonu, ki ne odraža želje po objektivnem prikazovanju zadeve. Preseneča, da sta se v to spustila tudi dnevnika Il Corriere della Sera in La Repubblica. Pri tem seveda že nekaj mesecev prednjači milanski Il Giornale.

Namen takšnega enostranskega prikazovanja medvojnih in povojnih dogodkov je nedvomno »kriminlizirati« novi mladi državi Slovenijo in Hrvaško, da bi oslabili njuna pogajalska izhodišča. Če bi italijanska nacionalistična stran res želela razčistiti omenjene dogodke, bi postavila konkreten predlog ali predloge o tem, ne pa da samo obtožuje. Zato menimo, da je prišel čas, da se v celoti osvetlijo ti in vsi drugi težki dogodki v Istri in na Primorskem v času fašizma, nacizma in komunizma. V tem smislu je slovenski zunanji minister Lojze Peterle predlagal svojemu italijanskemu kolegu Colombu ustanovitev posebne mešane komisije zgodovinarjev in drugih strokovnjakov. Uradnega odgovora na ta predlog še ne poznamo, javna občila pa pišejo o nekakšni zahtevi italijanske strani po razčiščenju samo vprašanja »fojb«, ne pa tudi o drugih nasiljih med obema vojnoma, pri katerih žrtvi sta bila slovensko in italijansko prebivalstvo pod italijansko oblastjo.

Kot kristjani in Slovenci smo oziroma moramo biti za pomirjenje in spravo in za razčiščenje vseh dogodkov in predsedkov, ki obremenjujejo medsebojne odnose. Enako pripravljenost pričakujemo od večinskega naroda. Če sta pri obeh prizadetih straneh dobra vera in dobra volja, smo prepričani, da je mogoče premostiti vse ovire na poti k odkritemu sožitju in plodnemu sodelovanju brez vsakršnih senc preteklosti.

a.t.

ŽIVLJENJE MISIJSKE CERKVE

»Kar smo prejeli, je mnogo več, kot kar smo dali.«

Poslanica nadškofa p. Antona Vitala Bommarca

Dvajset let je preteklo, odkar se je goriška Cerkev kot skupnost podala na pot misijonskega delovanja. Dvajset let je v zgodovini Cerkve pač kratka doba, za našo krajevno Cerkev pa je to doba izredne važnosti.

V drugi Knjigi kraljev beremo, da je iz Baala-Salisa prišel neki človek, ki je svečeniku daroval prve letne pridelke: dvajset ječmenovih hlebov in pirjevico. Elizej je rekel: »Daj to jesti ljudstvu... vsi bodo jedli in še bo ostalo.« (2. Knjiga kraljev, 4, 42.43). Tako tudi mi z vso iskrenostjo lahko rečemo, da je v teh dvajsetih letih mnogo več to, kar smo prejeli, kot to, kar smo dali.

Prejeli smo pričevanje žive, zdrave, močne vere, ki se je še nista dotaknila površnost in praznina naše zahodne miselnosti, katera nad vse in pred vse duhovne vrednote postavlja blagostanje oziroma uživanje.

Prav v teh letih smo spoznali, kako pravilna je bila izbira pok. nadškofa msgr. Cocolina, ko se nam je, tako kot Elizej, odprl takrat še nepoznan svet, katerega smo prav zato smatrali za »poganskega«, kako je prav iz tega sveta prišla k nam pobuda, da smo razumeli in uresničili enega najvažnejših in najglobljih

naukov Koncila, in sicer da je Cerkev misijonska in da morajo zato tudi kristjani biti misijonarji, kajti prav to je bistvo in poslanstvo Cerkve in posameznika.

Bratje, v letošnjem postnem času skušajmo tudi mi v spomin na teh dvajset let misijonskega delovanja naše goriške Cerkev posredovati vero predvsem našim družinam, da bi v njej resnično našle moč za življenje, saj so prav družine tiste, ki bi morale nuditi prve osnove verske vzgoje. Vsi smo poklicani, da živimo bolj zmerno, bolj preprosto, skratka, da se bolj približamo evangeliju in njegovim načelom; tako bomo sposobni, da bomo pozorni tudi do potreb drugih in da jim bomo tudi dejansko pomagali.

Središča za pomoč bližnjemu, v katerih prihajata do izraza vera in evangelizacija in katerih je v škofiji vedno več, so otipljiv dokaz misijonskega poslanstva Cerkve; upal bi si celo reči, da so morda sad prav one misijonske dejavnosti, ki smo jo pred dvajsetimi leti začeli. Če bodo ta središča še naprej središča žive, dejanske vere, bodo tudi središča dejanske pomoči bližnjemu, kot to od nas zahteva evangelij.

Vse to nam bo pomagalo, da bomo znali gledati tudi preko ozkih meja naše vsakdanjosti, da bomo razumeli tudi tiste, ki so drugačni od nas in ki mislijo drugače kot mi; to bo razširilo tudi naše obzorje in nam pripomoglo, da bomo postali bolj razgledani in da ne bomo zaverovani samo v svojo majhnost in v svoje ozke meje.

Da bomo to dosegli, nam bo pomagala Kristusova ljubezen, kateri se moramo popolnoma odpreti, bodisi kot verniki bodisi kot krščanske družine in kot krščanska skupnost. Samo Kristus nas namreč lahko osvobodi in obvaruje sužnosti smrti in greha, kajti Kristus je v resnici »naš mir« (Ef. 2, 14) in »Kristusova ljubezen je tista, ki nas vzpodbuja« (2 Kor. 5, 14) in ki daje »smisel in veselje našemu življenju« (Redemptoris Missio, 11).

Gospod Jezus, božji misijonar, naj nam z milostmi, ki izhajajo iz tega dvajsetletnega misijonskega delovanja goriške Cerkve, pomaga, da bodo v vseh nas ter v naših družinah v polnosti zaživele vera, upanje in ljubezen.

+ Anton Vital Bommarco
nadškof

Soubré, Velika noč 1992

Misijonarji poročajo

Z Madagaskarja se je oglasil g. Štanta:

Z novim letom je, hvala Bogu, začelo deževati. Zdaj je vse lepo zeleno; kmalu si bomo lahko privoščili mlečno koruzo, pečeno na oglju; ljudje bodo kar zaživali. Za riž pa bo treba še počakati; žetev bo meseca junija. V zadnjih letih je bil naš vsakdanji veliki problem ta: kaj bomo dali pod zob; če bi ne imeli manijoke, bi mnogi pomrli od lakote.

Naši ljudje imajo radi patra in se mu radi približajo, ko so v potrebi. Verske vrednote pa na njihovi tehtnici nimajo teže...

Molite zame in za moj misijon, da bi ljudje prisluhnili evangeliju.

Iz kraja Corumbà v Braziliji piše misijonar Ernest Saksida:

»Že precej časa je minilo, odkar se nisem oglasil. Z mojim zdravjem je mnogo bolje, odkar so me v Padovi nekoliko pozdravili. Dela imamo vedno dosti, ker nas je manj (en Salezijanec je odšel na drug misijon) in poleg tega imamo še poklicne šole.

V šoli imam pod svojo odgovornostjo 2.000 gojencev; poleg tega moram tudi venomer iskati kje kakšne dobrotnike, da podpirajo naš misijon, ker bi ga drugače morali zapreti. Tukaj nam nobeden nič ne pomaga, kajti vsi so v takem stanju, da oni nas potrebujejo. Dalamo res sredi velike revščine. Katoliškega glasa že nekaj časa ne dobivam in mi prav manjka.

(Kriva je pošta in ne naša uprava. Uprava)

Iz Hong-Konga se je oglasil g. Stanko Pavlin, ki se zahvaljuje za poslani dar za novo kapelo, ki jo gradijo v župniji sv. Janeza Boska. Nadalje omenja težave, ki jih ima pri spreobračanju poganov; katoličani namreč, ki tam živijo, jemljejo vero zelo na lahko. Podobno, kot za tiste v Južni Ameriki, je tudi zanje vera le bolj v zunanjih znamenjih (npr. poljubovanje rok in nog svetnikov), in to je več ali manj vse. Ob nedeljah je hostij v ciboriju vedno premalo, duhovniki v spovednicah pa nimajo kaj delati. Pogani vse to vidijo in po tem tudi sodijo, kakšna in kako globoka je vera naših vernih kristjanov...

Iz Papue na Novi Gvineji pa je prišlo pismo misijonarja Jožefa Kramarja. Takole piše:

Najlepše se Vam zahvaljujem za tako redno pošiljanje našega zanimivega tednika Katoliškega glasa. Ob koncu januarja sem bil premeščen iz zahodnega dela dežele na otok Nove Britanije, kjer smo si sosedje s Salamonovimi otoki. Tako sem moral zapustiti kraj svojega petletnega delovanja v misijonu, kjer sem bil stalno v neposrednem stiku z ljudstvom Keoru. Vesel sem, da so me dobri Slovenci, misijonski prijatelji, tako velikodušno podpirali, da smo s skupnimi močmi postavili temelje novemu misijonu.

Ljudje so v tem času dobili svojo prvo knjigo v Keoru jeziku, ki je bila založena na Rakovniku, tiskana pa v Ljubljani. Slovnica in slovar v istem jeziku sta bila samo razmnožena, ker sta namenjena zlasti novim misijonarjem. Imajo že tudi mašni obrednik. S pomočjo misijonskih prijateljev iz Toronta v Kanadi je šest večjih vasi preskrbljenih z rezervoarji za pitno vodo. Štiri vasi imajo lične podružne cerkve, ena pa ima novo pločevinasto stavbo za šest razredov osnovne šole. Z malo dobre volje je zdaj lepa možnost za gradnjo žive Cerkev med primitivnim ljudstvom Keoru.

Štandreška dekanija vabi na

TEOLOŠKA PREDAVANJA,

ki bodo ob četrtkih v Katoliškem domu v Gorici ob 20.30

11. marca: Snežna VEČKO - Kaj lahko pove Sveto pismo sodobnemu človeku

18. marca: Jože VIDRIH - Osebna odgovornost družbenega greha

25. marca: Zora in Stanko GREGORC - Lepo je živeti v družini

Zahvala

P. Kos iz Tokya se prisrčno zahvaljuje za poslane mohorjevke.

Ivana Cossar iz goriške škofije z nekaterimi sestrami domačinkami

V Ruandi kakor v Bosni

Bosanska tragedija se je pretekli teden preselila znova v Ruando. Na stotisoče beguncev beži proti jugu v eni sami želji — rešiti golo življenje. Danes zjutraj je radio sporočil, da 600 tisoč ljudi hiti proti jugu in zapušča svoje domove na področjih bojov.

Vedeti je treba, da je pred 30 leti manjšinsko plemo, ki je ob prevrtnitvi monarhije izgubilo oblast nad 90% večino, prav tako bežalo v Ugando in Zaire ter Tanzanijo. In sedaj se je druga generacija zunaj obožila predvsem s pomočjo predsednika Ugande, ki je iz istega plemena, in pred dvema letoma napadla s severa. Od takrat je dežela v vojni. Povedati je tudi treba, da so se hoteli na miren način vrniti, pa sedanji predsednik ni nič storil v prid razrešitve problema. Končno smo dobili večstrankarstvo in novi prvi minister in opozicija so storili vse, da bi začeli dialog.

V soboto sem mimogrede bil v glavnem mestu in obiskal s. Bogdano Kavčič — usmiljenko v želji dobiti kakšno informacijo o s. Vidi Gerkman, ki deluje v bolnici prav na področju nove fronte in bojov. Bogdana mi je povedala, da so španski zdravniki na ukaz Medicus mundi zapustili bolnico in prav tako strežno osebje in bolničarji ter večina prebivalstva. S. Vida skupaj z malo skupnostjo usmiljenk varuje bolnico in bolnike v njej. Še malo ne pomišljajo na beg, čeprav vedo za srbske načine vojskovanja! Zares pravo junaštvo sester usmiljenk. Ne pozabimo, da nedaleč stran sta dve redovnici pred letom izgubili življenje! Veliko razlogov, da Vas iskreno povabim k molitvi za deželo in omenjeno skupnost usmiljenk!

Danilo Lisjak

Zakaj se skrivaš?

(Iz zapora)

*Kako naj govorim s Teboj, ko Te ne vidim;
poslušam naj Tvoj glas v svetem molku,
spoznavam, kaj od mene pričakuješ,
ko burja tuli, zima vse pokriva?!*

*Kot slepec pred seboj, na desno, levo
tipam, da pravo smer preverjam k Tebi;
a čestokrat iz jarka ven se vlečem
skoraj obupan, ves krvav in blaten.*

*Na nebu tisočere so svetilke,
a moj korak je v megli brez kompasa.
Puščavska je samota brez vodnika...
A kje si Ti, Gospod? Zakaj se skrivaš?*

Ivan Štanta
ko je pred leti bil v zaporu

Pomen poti, ki smo jo pričeli 6. januarja 1973

Preroška izbira

V nabito polni stolnici je pred dvajsetimi leti, 6. januarja 1973, pok. nadškof msgr. Cocolin izročil evangelij in misijonski križ prvim devetim misijonarjem goriške nadškofije, ki so odhajali v misijon v Kossou.

Omenjeni misijonarji so bili: škofijska duhovnika g. Gioacchino Raugna in g. Luciano Vidoz, misijonar Pime-ja p. Gennaro Cardarelli, tri sestre božje Previdnosti, in sicer s. Peralba Bianco, s. Fidenza Martini, s. Dore Villotti ter trije laični misijonarji: Giuseppe Burgnich, Luciano Comuzzo in Gianna Pradel.

Odhod te prve misijonske skupine je bil sad misijonskega dela, ki se je v škofiji začelo v letih 1967 in 1968; takrat je nastala tudi znana postna akcija »Košček kruha iz ljubezni do Boga«, ki je bila namenjena predvsem gobavcem.

Prav ta akcija je tudi dala povod, da je tedanji nadškof msgr. Cocolin prvič odpotoval v Afriko, kjer je osebno izročil gobavcem prvih trideset hišic. Kmalu je goriška Cerkev začela pošiljati v afriške misijone tudi prve misijonarje, in sicer duhovnike, redovnike in laike. Tako je prišlo do predloga, da bi škofija tudi neposredno sprejela skrb za eno izmed afriških škofij, in sicer za Bouakè. Predlog je bil, razen redkih izjem, v škofijski skupnosti sprejet z velikim navdušenjem; to navdušenje je še posebno prišlo do izraza ob nabito polni stolnici 6. januarja 1973 ter naslednji dan na letališču v Ronkah, ko je novoustanovljena misijonska skupina odpotovala v Kossou. Misijonarje sta spremljala prednica sester božje Previdnosti, s. Spes Alma Rigotti, ter ravnatelj misijonskega središča, g. Giuseppe Baldas.

Od tistega 6. januarja 1973 smo prehodili dobršen del naše misijon-

ske poti in lahko rečemo, da so izkušnje, ki smo si jih v tem času pridobili, prinesle obilo sadov bodisi naši škofiji bodisi škofijam, s katerimi smo v teh letih prišli v stik. Danes je naša goriška Cerkev s svojimi misijonarji prisotna na Slonokoščeni obali, v obeh misijonih v Kossou in v Nimbò-Bouakè.

Škofija nadalje skrbi za dve naselji gobavcev, in sicer v Manikrò in v Dimbokrò, nadalje za kmetijsko središče v kraju Brobò, kjer se pripravljajo tudi katehisti; poleg tega posveča svojo skrb zdravstvenim centrom ter centrom za uveljavitev pravic ženske; v teh centrih delujejo sestre božje Previdnosti.

Škofija je s svojimi prostovoljci in laičnimi misijonarji prisotna tudi v Burkina Faso, in sicer v poljedelskem središču v kraju Dafinso (ško-

fija Bobo-Dioulasso) ter v Nouna-Dedougou, kjer misijonarji poučujejo branje in pisanje kot pripravo na evangelizacijo. Misijonarji so prisotni tudi v Maliju, in sicer v družbeno-zdravstvenem središču v Sanzani, škofija Sikasso, ter v Kouwè v Togu, kjer delujejo sestre božje Previdnosti in kjer so pred dobrim letom odprle center za podhranjene otroke.

Če povzamemo gornje podatke, vidimo, da sta goriška nadškofija in Pime (mednarodni misijonski center v Cervignanu) v teh dvajsetih letih poslala v Afriko kar 75 misijonarjev, če vštujemo duhovnike, redovnike in laične misijonarje; to je vsekakor zgovoren dokaz, da je bil korak, ki smo ga naredili pred 25 oziroma pred 20 leti, docela pravilen.

Don G. Baldas
(prir. M. Perat)

Odprli bomo otroški vrtec

P. Radko Rudež je starosta slovenskih misijonarjev po zadnji vojni; prvi je odšel v misijone v Zambijo in je še vedno tam na položaju. Ima 71 let, prebolel je razne bolezni tako da bi lahko bil v »penziji«, a si seveda ne da miru. Prebiva v Matero, a upravlja novo župnijo Chungo. Tam bodo odprli otroški vrtec. »Morali bi začeti z vrtcem. Že 15 vpisanih otrok je, čeprav še ničesar nismo obljubili. Računam, da večina otrok ne bo katoliških, ker nekatoliški otroci bolj silijo v vrtec kot katoliški.«

P. Rudež ima tudi posebno pedagoško metodo z otroki. Pred mašo jih zbere v cerkvi, z njimi moli rožni venec tako, da po skupinah molijo posamezne desetke, ostali odgovarjajo, vmes se z njimi razgovarja, bere in zlasti poje. V ta namen se poslužuje tudi gregorijanskih napevov in slovenskih nabožnih, poleg še drugih in seveda domačih. Nekateri mu očitajo, da vnaša »tuje« na škodo domačega, toda on odgovarja: »Otroci zelo radi pojejo in napeve tudi občutijo. Zakaj bi jih ne smeli uporabljati?« Taka liturgija traja tudi do tri ure. Piše: Otroci znajo kakih 15 božičnih pesmi, 6 adventnih, 15 obhajilnih, 15 katehetskih in kakih 30 skavtskih. Kaj ni to bogastvo? Katera slovenska šola se lahko ponša s čim podobnim?« In pohvali otroke: »Po kratkem odmoru so znova mirni kot pribiti.«

**Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!**

Posvojitve in duhovniški poklici

Med 250 italijanskimi škofijami je prav goriška tista, ki ima v sorazmerju s številom vernikov največ posvojitvev semenščnikov in novomašnikov v misijonskih deželah v zadnjih petnajstih letih. V tem času je bilo kar 212 posvojitvev, ki so dale skupno 117 novih duhovnikov. Pri tem je posebno hvalevrdno to, da se take posvojitve vršijo ne samo od strani župnij in raznih verskih skupnosti, ampak tudi od strani posameznikov in v zadnjem času tudi od strani raznih združenj in ustanov; povprečno lahko računamo, da se število posvojitvev vsako leto poveča za približno 20 semenščnikov.

Čemu te posvojitve? Odgovor je zelo preprost: pri nas (v naših družinah, skupnostih, župnijah) materialnih sredstev ne primanjkuje, primanjkuje pa duhovnih poklicev. V misijonskih deželah je pa ravno obratno: tam po večini primanjkuje denarna sredstva, v zameno pa je mnogo duhovnih poklicev. Če tako združimo denar, ki ga imamo mi, s poklici v teh deželah, lahko Cerkev zagotovimo novih duhovnikov, ki jih tako zelo potrebujemo.

Poleg tega ne smemo tukaj prezreti še nečesa: ti duhovniki iz misijonskih dežel, ki jih danes podpiramo, bodo z veliko verjetnostjo čez kakšno desetletje prišli k

nam in bodo našim duhovnikom pomagali pri širjenju evangelija. Tako bo pomoč, ki jim jo danes nudimo, takrat na edinstven način prišla do izraza s tem, da nam bodo oni to pomoč vračali.

Semenščniki, ki so jih naši ljudje posvojili, živijo v 24 različnih deželah štirih kontinentov. Če gremo po vrsti, so te dežele naslednje: Afrika: Burkina Faso, Burundi, Slonokoščena obala, Ghana, Kenya, Malawi, Mali, Nigerija, Rwanda, Tanzanija, Uganda, Zaire. Latinska Amerika: Argentina, Čile, Azija: Koreja, Filipini, Japonska, Indija, Izrael, Malezija, Pakistan, Šri Lanka. Oceanija: Indonezija, Papuazija.

Na grmadi življenja

*Na grmadi življenja
upepelila se je mladost,
izpuhtele so sanje.
Ostal je spomin.
In v spominu
zlata nit
Tvojega usmiljenja,
ki je popravljala
zgrešene šive
moje tkanine...
Večna hvala Tebi,
moj ljubi Gospod!*

Ivan Štanta

Postna nabirka 1992

ŠTANDREŠKI DEKANAT, ŽUPNIJE

Subida	200.000
Doberdob	550.000
Gabrje	2.605.500
Jazbine	162.000
Gorica, Sv. Ivan	3.112.000
Dol, Jamlje	787.000
Podgora	1.465.000
Pevma-Štmaver	-
Ronke, Slovenci	200.000
Rupa-Peč	260.000
Števerjan	1.112.000
Štandrež	6.200.000
Sovodnje	2.885.000

SKUPNO 19.539.000

DEKANATI:

Oglej	20.520.350
Červinjan	31.253.790
Krmin	38.389.700
Devin	9.102.000
Gorica (ital.)	61.750.300
Gradišče	31.768.395
Tržič (Monfalcone)	34.847.395
Ronke	34.632.550
Štandrež	19.539.400
Visco	68.495.000

SKUPNO 350.298.880

DEKANATI NA PREBIVALCA

Visco	12.453
Krmin	2.399
Gradišče	2.190
Červinjan	2.155
Gorica (ital.)	1.871
Štandrež	1.776
Ronke	1.505
Tržič	1.055
Oglej	991
Devin	959

DEKANAT DEVIN, ŽUPNIJE

Nabrežina	3.500.000
Devin	1.615.000
Mavhinje	585.000
Šempolaj	550.000
Zgonik	920.000
Sesljan	1.000.000
Ribiško naselje	932.000

SKUPNO 9.102.000

DEKANAT GORICA (ital.)

Stolna župnija	4.500.000
Campagnuzza	7.200.000
Marija Kraljica	1.500.000
Madonnina	2.587.000
Srce Jezusovo	6.585.100
Sv. Just	2.500.000
Sv. Jožef Delavec	2.500.000
Sv. Pij X.	1.500.000
Sv. Rok	1.000.000
Sv. Ana	10.740.500
Sv. Ignacij	10.349.500
Sv. Anton	1.908.400
Sv. Vit (Pacuta)	7.170.800
Ločnik	1.820.000

SKUPNO 61.750.300

Otroci iz Barasata se zahvaljujejo

Hvala za Katoliški glas

Brat Ludvik Zabret, Indija: »Hvala za ček. Danes, 24.2., na pepelnico sredo sem že dobil v roke Katoliški glas z dne 18. febr.« (V manj kot enem tednu je KG priletel v Indijo, dočim v Trstu in sploh po Italiji pogosto potrebuje prav tako en teden, da pride do naročnikov. Op. ur.) »Prav lepa hvala. Vedno vsega prečitam, čeprav pozno ponoči zaradi zaposlenosti, ker je zanimiv in pa zato, da ne pozabim slovenski, saj bi čudno zgladalo, če bi jecljal, ko pridem domov.

Pošiljam vam polno sonca, ki ga imamo vsak dan brez izjeme, mesec za mesecem. Prijetno pa je, kadar s severa pripihlja hladni zrak. Ponoči imamo od 18 do 20° C, podnevi pa vroče sonce, v senci je pa prijetno. V aprilu bo pritisnila najhujša vročina. Če Bog da, se ji bom umaknil.

Koroški kulturni dogodki

Zadnje čase so si na Koroškem kulturne prireditve kar podajale roke. Na pepelnico zvečer je v Slomškovem domu v Celovcu Mohorjeva založba predstavila četrto knjigo iz serije »Kratko in jedrnat«, ko jo je v nemščini napisal dr. Wolf in der Maur, slovenski prevod pa je poskrbel dr. Pavel Apovnik. Čeprav so se dotaknili zelo aktualne teme - Posledice nacionalizma v Vzhodni in Jugovzhodni Evropi - je bilo med poslušalci le malo slovensko govorečih. Krščanska kulturna zveza pa je pred dnevi predstavila zbirko slovenskih ljudskih pesmi, ki jih je zbral in za moški zbor priredil prof. Jožko Kovačič, z naslovom »Vaščani pojo«.

Zadnji petek in soboto v februarju so se v Modestvem in Mladinskem domu zbrale gledališke in lutkovne skupine in s kratkimi predstavami pripravile gledalcem veliko veselja.

Prav na ta dva dneva in še v nedeljo so v farni dvorani v Št. Jakobu v Rožu premierno predstavili »Komedijo od zgubljenega sina« in z njo zaokrožili cikel iger A. Drabonjaka. Leta 1987 so koroški igralci predstavili njegovo »Pastirsko igro«, tri leta kasneje pa so navdušili s »Pasijonom«. Tudi tokrat je igro po izvirniku priredila dr. Lausegger, režiser je bil Franci Končan, z glavno vlogo pa je blestel Valentin Kernjak. Posebno zanimivo — za gledalca pa nekoliko naporno — je bilo narečje kostanjškega okolja. Dogodek posebne vrste je bila letošnja predstava »Koroška poje«. Namesto v koncertni dvorani so se nastopajoči in številni poslušalci zbrali v celovski farni cerkvi. Prof. Ropitz je namreč v drugem delu — v prvem so nastopili razni mladinski zbori, med njimi tudi »Vesela pomlad« iz Opčin — predstavil krstno izvedbo kantate »Reke mojega življenja« v čast škofu Slomšku. Besedilo spremenjenih večernic je napisal prof. Rebula, ki je bil na prireditvi tudi navzoč. Zbora Gallus iz Celovca in Srce iz Dobrole vasi s solisti ter recitator Tone Kuntner iz Maribora so pokazali prave umetniške sposobnosti in nikomur ni bilo žal dvourne zbranosti. V mogočni cerkvi so bili med častnimi gosti poleg krškega škofa, ki je imel kratek nagovor, tudi mariborski škof Kramberger, ljubljanski pomožni škof Uran, škofijski kancler, državni sekretar za Slovence po svetu dr. Vencelj in oba slovenska konzula.

R.B.

Plakate za postno akcijo 1993 dobite na upravi Katoliškega glasa in na sedežu Misijonskega urada.

UKVE, župnijski vestnik

Ukve, župnijski vestnik, tako je naslov glasilo, ki ga župnik g. Mario Gariup izdaja za svojo župnijo. Vestnik izhaja že od leta 1977, toda občasno. Zadnja leta sploh ni izhajal. Letos se je župnik opogumil in z glasilom znova začel. Piše: »Poskusimo še enkrat!«

Ta nova številka je kar zajetna; obsega 36 strani ter prinaša v glavnem kroniko zadnjih let (1988-92). Iz poročil je razvidno razgibano življenje v Ukvah in sploh v Kanalski dolini tako v verskem kot v kulturnem in političnem oziru. Urednik g. Gariup vestno beleži važnejše dogodke. Vestnik bogatijo tudi fotografije.

Vloga ženske v družbi in družini

Katere so težnje današnje ženske in kakšen je njen položaj?

Težko je odgovoriti na to vprašanje, saj ima vsaka ženska svoje želje in svoje težave, ki jih ni mogoče posplošiti. Vsekakor se je vloga ženske v družbi in v družini v zadnjih desetletjih zelo spremenila.

Povrnimo se nazaj v čas. Nekeč ženska ni mogla odločiti o svoji bodočnosti, ker je imela le malo perspektiv: ali je odšla v samostan ali se je poročila z moškim, ki so ga v mnogih primerih določili starši. Potem je morala skrbeti za dom in za vzgojo številnih otrok, medtem ko je mož s svojim delom finančno oskrboval družino. Sčasoma pa se je ta tradicionalna družinska struktura spremenila, bodisi ker si je ženska zaželela več pravic in neodvisnosti ter se zanje borila, bodisi ker moževa plača ni bila več zadostna za potrebe družine in se je zato morala zaposliti tudi ženska. Tako je polagoma prišlo do pomembnih sprememb; ženska je pridobila več pravic (npr. volilno pravico), ampak tudi več dolžnosti. Samoumevno pa je bilo, da sta opravljanje hišnih del in vzgoja otrok naloga žensk. Zato si je marsikatera ženska znašla na svojih ramenih dvojno breme: delo na delovnem mestu in doma. Hišna opravila so namreč prav tako naporna kot delo v uradu ali v tovarni. Ta problem sicer ni neresljiv. To so spoznale tiste ženske, ki so si poiskale delo s skrajšanim delovnikom. Takih del pa na žalost ni ravno na pretek, predvsem danes, ko je nezaposlenosti precej.

Ne verjamem, da so vse zaposlene ženske zadovoljne s svojim položajem. Gotovo bi se nekatere raje ukvarjale izključno s tra-

dicionalnimi ženskimi opravili, kot so gospodinjenje, šivanje ali pletenje, ampak morajo delati, da bi izboljšale družinsko bilanco. Da ženske, ki jim hišna dela dajejo zadoščenje, niso starokopitne, dokazujejo že dejstvo, da je med njimi precej mladih. Poleg tega je mentaliteta mnogih moških ostala zasidrana na tradicionalni ženski figuri, tako da ti moški radi vidijo, da njihove žene dajejo prednost gospodinjstvu.

Položaj ženske pa je v vsaki državi različen. Še danes ponekod ravnajo z ženskami kot z blagom. To se ne dogaja le v nerazvitih afriških državah, kjer mora moški, ki se hoče poročiti, odkupiti svojo nevesto od bodočega tasta, ampak tudi nekaj sto kilometrov proč od nas. V Bosni in Hercegovini so vojaki posilili na tisoče žensk v prepričanju, da najhujše kaznujejo svoje sovražnike s tem, da posilijo njihove žene, sestre in hčere. Ti zločini so torej dokaz za paternalistično in zastarelo pojmovanje, da je ženska pravzaprav last svojega moža ali očeta.

Skratka, marsikje ženske še zdaleč niso dosegle enakosti z moškimi, in moje mnenje je, da bodo enakost dosegle le delno. Ker so namreč po fizičnem ustroju različne od moških, ne bodo mogle doseči njihovih telesnih zmoglosti. Z druge strani pa tudi moški na nekaterih področjih ne bodo mogli doseči žensk. Kar se pa tiče umskih sposobnosti, so si moški in ženske nedvomno na istem, zato je pričakovati, da se bodo v prihodnjih letih ženske bolj uveljavile tudi na vodilnih mestih v političnem, družbenem in ekonomskem življenju.

Zora

Zadnja številka revije Most

Preteklega decembra je bila dotiskana zadnja, 79. in 80. številka tržaške revije Most.

Ta vsekakor pomembna revija je začela izhajati skoraj pred 30 leti, to je v prvi polovici šestdesetih let, v času koncilskega papeža Janeza XXIII. in na dialog pripravljenih Američanov in Sovjetov oziroma njunih predsednikov Kennedyja in Hruščova.

V prvih številkah revije so sodelovali pretežno razumniki iz zamejstva, deloma iz zdomstva. Med njimi so bili tudi nekateri Neslovenci. Revija je namreč hotela postati most med različnimi prepričanji in narodnostmi. Kmalu pa je vzpostavila tudi most med zamejstvom in domovino, saj so se začeli oglašati čedalje številnejši pisci iz matične Slovenije. V naslednjih letih je pritegnila med sodelavce številne slovenske izobražence po svetu pa tudi čedalje več italijanskih avtorjev, tako da je začela izhajati celo dvojezično.

Kako je revija nastajala in se razvijala, pišejo uredniki Aleš Lokar, Jolka Milič in Vladimir Vremec v priložnostnem poslovnem članku.

Pa tudi Lev Detela, ki je pri reviji sodeloval od vsega začetka, objavlja spomine na njen nastanek. Spominski zapis je prispeval še Taras Kermauner.

Drugače pa sta v tej številki objavljena spominska članka Aleša Lokarja na dva nadvse pomembna sodelavca revije: Marjana Rožanca (umrl 1991) in Gina Brazzodura (umrl 1989). Oba sta mnogo sodelovala pri reviji in ji dajala poseben pečat. Uredništvo je tudi v tej zadnji številki objavilo troje njunih prispevkov.

Druga polovica revije obsega nekaj prevodov v italijanščino, in sicer odlomek iz Hofmanovega romana Noč do jutra, več Kocbekovih in nekaj pesmi Vojna Kovača - Chubbyja ter izbor iz slovenske mladinske literature. Lev Detela piše o razsežnostih Bartolovega romana Alamut, Aleš Lokar pa objavlja svoj ameriški dnevnik.

Tako je v Trstu poleg Zaliva prenehala izhajati še ena revija. Res je, da sta obe opravili svoje, toda odslej ostaja naš zamejski prostor kulturno obubožan.

IZ SLOVENIJE

50 let naivnosti

Konec februarja je minilo petdeset let, odkar so ustanovne skupine OF podpisale znamenito Dolomitsko izjavo. Z njo so priznale Komunistični partiji avantgardno vlogo glede na program (!), organizacijsko strukturo (!), strategijo (!) in taktiko (!) ter se odpovedale lastni aktivnosti. Že takrat je bilo jasno, da je bila izjava napisana in podpisana zaradi krščanskih socialistov. Ker je bila pod gornjimi kriteriji predvidena tudi enotna vzgoja aktivistov OF, je to pomenilo dokončni konec formalnega obstoja politične skupine, ki je slovela na katoliškem svetovnem nazoru. Vse nadaljnje govorjenje o enakopravnosti katoličanov v vojnem in povojnem času so pravljice za lahko noč. S sprejetjem Dolomitske izjave je revolucija še formalno stopila na zmagovito pot. Razlike v njenem poteku med kraji in pokrajinami so izhajale iz organizacijske strukture, strategije in taktike partije. Seveda ne gre popolnoma enačiti partizanstva in partije ter obojim pripisovati iste ali enake napake. Ne samo večina partizanov, celo mnogi partijci niso vedeli za prave cilje boja, nad katerim je bdel najožji partijski vrh. Ta se je opiral predvsem na razne specialne enote, VOS in OZNO, partijske sekretarje enot in ključne vojaške položaje.

V Sloveniji je danes z mnogih strani slišati mnenje, da so stranke, ki so se razvile iz nekdanjih družbenopolitičnih organizacij, predstavnice tistih skupin in posameznikov, ki so bili nezadovoljni zaradi prepočasnega sestopanja starih kadrov z oblasti. Sodelovanje dela slovenske levice v prevratu naj bi torej bilo pogojeno zaradi generacijskih, ne ideoloških razlogov. Iz tega izvira tudi neverjetno sovraštvo do nekdanjega DEMOS-a. Pripravljeni so bili sprejeti njegovo pomoč pri prevzemu, ne pri delitvi oblasti. Zato so DEMOS najprej razbili, nato pa tiste, ki imajo za samostojno Slovenijo in žal tudi za razbitje nekomunistične koalicije veliko zaslug, praktično uničili.

Pogodb, na katerih sloni vladajoča koalicija v Sloveniji, ne gre primerjati z Dolomitsko izjavo. Ob njenem podpisovanju ni bilo naivnosti, bilo je le plačilo zanjo. Nepodpis ne bi verjetno več ničesar spremenil.

Če sprejmemo zgornjo razlago vsebine političnih sprememb ob »padcu« komunizma in pogledamo razdelitev ministrskih resorjev v sedanjih vladi ter odnos med državnim zborom in državnim svetom, se bojim, da je naivnost konstantna lastnost dela slovenskih kristjanov. Ministrstva, ki jih je dobila krščanska demokracija, niso tisto, kar nekateri mislijo. V zunanji politiki Slovenija nikoli ne bo veliko pomenila, prometne težave so kratkoročno nerešljive, kmetijskih še v Evropi ne morejo rešiti, notranje ministrstvo je ob odcepitvi varnostne službe, nadzor nad njo so si pridržale stare sile, v bistvu obglavljeno. Bolj spominja na ameriško ministrstvo, ki skrbi za nacionalne parke, kot pa »državotvorni« resor. Med volivci zmagovite levice, (ne pozabimo, da so nekatere anketne pokazale največje sovraštvo LDS prav do »krščanov«), je pogosto slišati: »V vladi bomo krščanske sile trpeli leto ali dve, da nam pomagajo

pri udržitvi stikov z nekaterimi evropskimi državami in do kreditov, potem se jih bomo »losali«.

Ker mnogi dvomimo o globini političnih sprememb v Sloveniji, imamo polno pravico do bojazni, da se zgodba o naivnosti ponavlja. Kako je mogoče drugače razumeti provokacije kot je na primer ta, da ob nedeljah in praznikih, ko praktično ni prometa, okoli cerkva popisujejo nepravilno parkirane avtomobile! Zakon je zakon! Nasilne pijance pred vhodi v cerkve ter razgrajče, ki motijo verske obrede in vernike, pišejo po stenah cerkva žaljiva gesla, ki istočasno, ko popisujejo avtomobile, kalijo javni red in mir, »varuhi« reda ne vidijo. Zakon je zakon? O problematiki arhivov UDBE se niti ne splača govoriti. Nismo naivni!

1) velik del mladine izraza kristjan sploh ne pozna. Celo po radiu in v časopisih najdemo krščane ali celo krčane.

Viktor Renko

Državni sekretar za Slovence po svetu

V preteklih slovenskih vladah v Ljubljani so imeli posebno ministrstvo za Slovence po svetu. Sedaj so to ministrstvo ukinili ter pri zunanem ministrstvu ustanovili poseben Sekretariat za Slovence po svetu in v zamejstvu. Sekretariat vodi Peter Vencelj, bivši minister za šolstvo.

Peterle: Osvetliti polpreteklo zgodovino naših krajev

Po zahtevi italijanskega predsednika Scalfara o osvettitvi tragedije t.i. »fojbe« smo prejšnji teden izvedeli za stališče slovenskega zunanjege ministra Lojzeta Peterleta. Slednji je že pred časom dal pobudo o ustanovitvi komisije strokovnjakov, ki naj bi raziskala vzroke vojne tragedije v naših krajih. Pri tem pa se Peterle ni omejil samo na vprašanje fojbe in pokolov leta 1945, pač pa je zaobjel tudi medvojno obdobje in dvajsetletno dobo fašističnega zatiranja pri nas. O Peterletovem stališču so obširno poročali vsi slovenski mediji. Z začudenjem pa smo ugotovili, da o tem — vsaj do sedaj — ni Primorski dnevnik napisal ničesar. Če se je tržaški slovenski dnevnik lotil objavljanja seznama vseh protislovenskih izgrediv in akcij, resnično ne vemo, čemu tolikšna zamuda pri stališču slovenskega zunanjege ministra, ki ima za našo narodnostno skupnost velik pomen.

Polpretekla zgodovina

Tone Ferenc, ta poznani režimski strokovnjak, je napisal knjigo Ljudska oblast na Slovenskem 1941/45, Ljubljana 1991. Gre za podrobno opisovanje volitev v času državljanske vojne. Na 500 straneh pisec piše samo o ljudski volji, o tisočih raznih volitev. Niti enkrat samkrat ne poda dejstva, da se je vedno volilo samo eno stranko, eno oblast in da se je vsak slučaj neposlušnosti, najmanjše opozicije kaznoval s smrtjo. Pisati resno o tej volilni farsii iz 1941/45 je — milo rečeno — smešno.

Stolnica

Praznik sv. Hilarija in Tacijana

V zadnjih mesecih so goriško stolnico od zunaj vsi prenovili; staro streho so zamenjali z novo; na zvoniku so špico in križ očistili. Temlje zvonika so utrdili in tudi nanovo obesili zvonove. Zato že nekaj mesecev ni slišati zvonjenja in bitja ure. Zvonovi se bodo znova oglasili za praznik sv. Hilarija in Tacijana, ki sta zavetnika stolne cerkve in goriškega mesta.

Te dogodke stolna skupnost hoče obhajati z različnimi pobudami. V nedeljo, 7. marca, so v oratoriju v ul. Rabatta odprli razstavo starih dokumentov oz. starih župnijskih bukev. Stolnica ima namreč najstarejše knjige krstov, porok in mrtvih. Že leta 1596 so začeli vpisovati krste in iste leta tudi poroke. Matične knjige so ohranjene, ker so jih med prvo svetovno vojno do časa odpeljali v Stično in jih tako rešili, saj je bila cerkev hudo poškodovana. Za našo domačo zgodovino je važen vpis smrti štirih tolminskih puntarjev, ki so jih obglavili na Travniku in potem razčetrili ter obesili na štirih glavnih vhodih v mesto (1614).

Iz knjig je tudi razvidna stalna navzočnost slovenskih ljudi v Gorici. To se vidi iz priimkov. Iz priim-

kov je tudi razbrati, kako je bilo prebivalstvo Gorice vedno jezikovno mešano: Furlani, Italijani, Slovenci, Nemci. Gorica je v 17. stoletju štela okrog 4000 prebivalcev.

Poleg te pobude bo še misijonska razstava, ki jo bo v nedeljo, 14. marca, odprl don Baldass. Med tednom so napovedane razne konference, med temi v petek, 12. marca, ob 20.30 konferenca g. Rudolfa Gašperja, župnika pri cerkvi Kristusa Odršenika v Novi Gorici. V torek, na praznik sv. Hilarija in Tacijana, bo ob 10.30 slovesna pontifikalna maša g. nadškofa, zvečer pa koncert cerkvenih zborov iz mesta.

Berite tudi
katoliški GLAS

Sporočilen koncert O. Messiaena

Četrty glasbeni večer koncertne sezone Slovenskega centra za glasbeno vzgojo E. Komel in Glasbene matice je bil za goriške ljubitelje glasbe res zanimiv dogodek; komorna skupina iz Ljubljane (Vera Belič, violina; Jure Jenko, klarinet; Andrej Petrač, violončelo in Vladimir Mlinarič, klavir) je v četrtek, 4. marca, v cerkvi sv. Ivana predstavila delo QUATUOR POUR LA FIN DU TEMPS (francoskega skladatelja Oliviera Messiaena (1908-1992). Ta edinstvena stvaritev je globoko občutena vizija konca časov, ki je vzkli-

med 2. svetovno vojno in je nastala kot odgovor na človeško krutost v luči nesmrtnega Kristusovega pogleda. Violina, klarinet, violončelo in klavir izražajo poslušalcem najskrivnostnejše harmonije narave v različnih barvnih odtenkih, krasno petje ptic in stalno prisotnost božjega v stvarstvu.

Kljub veliki zahtevnosti tega dela (kar sploh ni izjema za O. Messiaena) so slovenski izvajalci zelo učinkovito pričarali globoko sporočilo stvaritve in pustili vsakemu poslušalcu neizbrisno sled.

Božidar Tabaj predsednik štandreške rajonske konzulte

Štandreški rajonski svet ima novega predsednika, izvoljenega na seji 4. marca. Soglasno je bil namreč na to mesto izvoljen Božidar Tabaj, ki je že prej vršil funkcijo podpredsednika. Zamenjal je Valterja Reščiča, ki je bil več let predsednik štandreške rajonske skupščine. V zadnjem času, zaradi bolezni, slednji ni mogel več vršiti te zahtevne naloge. Štandreška rajonska konzulta ima pomembno vlogo, saj na njenem ozemlju gradi-

jo razne javne ustanove najboljše infrastrukture in druge objekte, kar bistveno spreminja značilnost kraja. Še vedno so tudi v ospredju problemi in polemike glede vojašnice za financarje, ki bi jo nekateri radi gradili na štandreškem letališču. V zaključni fazi so obnovitvena dela osnovne šole, odprto ostaja še vprašanje domačega pokopališča in drugih številnih javnih del.

19. marca 1993 bo otvoritev razstave

SREČANJE DESETIH GORIŠKIH UMETNIKOV

v galeriji Katoliške knjigarnice ob 17. uri.

Katoliška knjigarna
Zveza slovenske katoliške prosvete

Naše mesto v gledališču Verdi

Letošnja gledališka sezona poteka v Gorici še kar redno. V januarju smo imeli v gosteh ljubljansko Dramo z delom Anatol Arthurja Schnitzlerja, ki pa ni posebno navdušilo. Morda je bilo nekoliko preveč razvlečeno in mestoma dolgočasno.

V torek, 2. marca, pa smo se srečali spet z našim Slovenskim stalnim gledališčem. Prikazalo nam je delo ameriškega dramatika Thorntona Wilderja (1897 - 1975) Naše mesto. To je nekam neobičajna drama, ki ima v prvem delu nekaj prav komičnih trenutkov, tako da gledalcu zaigra smeh na ustnicah, a se tega ob koncu skoro sramuje. V prvem delu namreč srečujemo izreze iz vsakdanjega življenja z običajnimi ponavljajočimi se dejanji in vedno istimi kretnjami. Pri tem ljudje živijo, ne da bi se prav zavedali lepih trenutkov in niti tega, da življenje teče neizprosno in se noben njegov utrinek ne povrne. V drugem delu pa nastopajo poleg živih še pokojniki iz malega podeželskega mesta. Ti se nam na odru prikažejo statični, spokojni, odmaknjeni. Spoznali so, kako živi večkrat nesmiselno drviijo za svojimi opravki, zaslužkom, nezavedajoč se, da bo kmalu vsega tega konec, da bodo morali vse to zapustiti. Namesto da bi se prepuščali temu noremu drvenju za posvetnimi dobrinami, bi se morali bolj posvečati drug drugemu, uživati kratke trenutke sreče in ljubezni. Na žalost se ljudje tega zavedajo, ko je že prepozno. To seveda velja še posebno za nas ljudi zadnjih 40 let 20. stoletja, bolj kot za one, ki nastopajo v igri, postavljeni prav na začetek tega stoletja.

Režiser tega nelahkega dramskega teksta je nam dobro znani igralec Adrijan Rustja. Ker ga poznamo kot oblikovalca raznih junakov, pozabljamo, da je on predvsem režiser. Sicer je v delu tudi nastopal kot režiser-kronist. V začetku predstavi mesto, igralce, nato pa večkrat poseže v dejanje skoro kot nekakšen antični Deus ex machina. V drami igra ves ansambel SSG in mnogo statistov. Igralci so kot ponavadi dovršeno in učinkovito prikazali vsak svojega junaka. Še posebno igrivo in mladostno zanosno so igrali svoje vloge Lučka Počkaj, Alojz Svete in Maja Blagovič. Igralci so morali pokazati tudi svoje pantomimično znanje, saj

rekvizitov ni bilo. Mislim, da so to še posebej dobro prikazali Lidija Kozlovič, Miranda Caharija in Stojan Colja. Sceno, zelo skopo, kot jo je zahteval avtor, je izdelal znani scenograf Sveta Jovanovič. Kostume si je zamislila Alenka Bartl. Za glasbo je poskrbel Aleksander Vodopivec. Lektorsko delo je opravil Jože Fagan. Seveda so pri postavitvi sodelovali še drugi, ki opravljajo za kulisami bolj skrita, a pomembna dela.

Mislim, da je bilo delo gledalcem še kar všeč, le da so gotovo zapuščali gledališče z nekoliko tesnobe in grenkobe v srcu, zavedajoč se, kako drvi življenje mimo nas v neskončnost, neznanu kam.

Iva Koršič

Igra Slavček za učence slovenskih šol in vrtecev

Prihodnji teden se prične »turneja« po Goriškem ansambla Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice z otroško predstavo Hansa Christiana Andersena Slavček, v režiji in priredbi Marka Sosiča. Nastopi se bodo zvrstili po vseh slovenskih osnovnih šolah in vrtcih po Goriškem.

Niz dvanajstih predstav se bo pričel v sredo, 10. marca 1993, v Pevmi, in sicer ob 9.30 v vrtcu in ob 11.15 na osnovni šoli. Nato pa se bodo predstave zvrstile po sledečem vrstnem redu: v četrtek, 11. marca, ob 9.30 v Doberdolu (osnovna šola »P. Voranc« in vrtce) in ob 11.15 v Romjanu (Ronke) (osnovna šola in vrtce); v petek, 12.3, ob 9.30 v Sovodnjah (za vrtce iz Sovodenj in Rupe) in ob 11.15 vedno v Sovodnjah za osnovne šole iz Sovodenj, Rupe in Vrha.

V sredo, 17.3., bo na vrsti Gorica, in sicer ob 9.30 v vrtcu ul. Brolo in ob 11.15 na osnovni šoli »O. Župančič«; v četrtek, 18.3., pa bo predstava v Štandrežu (osnovna šola in vrtce - ob 9.30) in ob 11.15 pa v vrtcu v ul. Max Fabiani v Gorici.

Zadnji dan, v petek, 19.3., pa bo PDG gostovalo najprej ob 9.30 v Krminu, za tamkajšnji vrtce in šolo na Plešivem, nato pa v Števerjanu ob 11.15 (za osnovo šolo »I. Gradnik« in vrtce).

Dan slovenske kulture v Rupi

Prosvetno društvo Rupa-Peč je v soboto, 27. februarja t.l., priredilo v društvenem prostoru Prešernovo proslavo.

Kulturni program je začel domači MePZ Rupa-Peč. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka je kot prvo pesem večera zapel Prešernovo Pod oknom. Članica društva, prof. Irena Ferlat-Peršolja, je v pozdravnem nagovoru nakazala večerni program in se zahvalila vaščanom za prisotnost, ki priča o želji po skupnem praznovanju dneva slovenske kulture.

Priložnostno misel je podal Jan Bednarik, ki jo je strnil v zahtevo po ljubezni do domače zemlje in naše kulture. Sledil je recital z naslovom Intervju Francetu Prešernu, pri katerem je sodelovalo kar enajst mladih recitatorjev; dva pa sta neposredno nastopila pri intervjuju: Valentina Pahor kot novinarka, kot Prešeren pa Diego Paoletti. Recital je podal življenje velikega mojstra slovenske besede. Pripravila ga je prof. Irena Ferlat-Peršolja. Scena in luči so bile delo Iva Tomsiča.

Razgovor-intervju je popeljal prisotne v razne življenjske dobe, v katerih je bil Prešeren najbolj ustvarjalen. Takrat je v svoje pesmi in verze vdihnil svojo dušo, vso tenkočutnost do slovenske besede, ki jo je črpal iz žive vsakdanjosti. Recital je obsegal nad 16 izbranih del; zaključil se je z verzi: »Tje, kjer trohljivost vse verige zgrudi, tje, kamor moč preganjalcev ne seže, tje, kamor njih krivic ne bo za nami...«

S pesmijo Zdravljica, ki ji je bila dodana še Oj Podjuna, je domači mešani pevski zbor zaključil dobro in kvalitetno pripravljen kulturni program.

Na koncu kulturnega večera se je predsednik društva Rupa-Peč, g. Ivo Kovic, zahvalil prisotnim, govorniku Janu Bednariku, prof. Ireni Ferlat-Peršolji in recitatorjem ter vsem drugim sodelujočim pri doživetju proslavi.

Remo Devetak

Ljudski radio

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

Naslovi:

- »Celovski zvon« odklanja slovensko državljanstvo
- Nekoč poboj židov, danes muslimanov
- Nemoralna politika Zapada vzbuja strah
- Stranka Slovenske skupnosti ne sme popustiti

Čestitke

4. marca je na univerzi v Padovi promovirala iz psihologije Mirjam Klanjšček z disertacijo »Pomen obveščanja o tveganju v nevarnih situacijah«, ki obravnava problematiko v obratih z velikim tveganjem za delavce. Novi doktorici iskreno čestitamo!

Avtobus za Sv. Goro

Vsako nedeljo in zapovedane praznike je znova začel voziti avtobus za na Sv. Goro. Vozi dopoldne in popoldne od južne železniške postaje po Korzu do Travnika in nato do bloka pri Rdeči hiši. Odhod s postaje ob 8.40, s Travnika ob 9. uri.

Popoldne s postaje ob 14.20, ob 15. uri s Travnika. Vrača se po končani deseti maši in po končani maši ob 16. uri.

Biti ali čutiti se manjšina

To je bila tema srečanja, ki se je v ponedeljek, 8. t.m., vršilo v prostorih tržaškega semenišča in ki sta ga priredila Cerkevno gibanje za demokratsko vzajemnost (Movimento ecclesiale di impegno democratico - MEID) in Društvo slovenskih izobražencev. Udeležili so se ga univerzitetna profesorja Claudio Magris in Tomko Marojevič ter časnikarja Barbara Gruden in Ezio Giuricin.

Po uvodnih besedah predsednika MEID-a Micheleja Zanettija in predsednika DSI Sergija Pahorja je kot prvi spregovoril Magris. Poudaril je, da se manjšine čutijo tudi tiste skupine, ki jih ne tare problem premajhnega števila, ampak vprašanje odnosa z ambientom, v katerem živijo. To ni primer samo narodnih manjšin. Magris je tudi potegnol ločnico med t.i. »klasičnimi« manjšinami, torej tistimi, ki so na določenem ozemlju avtohtone (kot npr. Slovenci v Italiji) in drugimi skupinami, kot so npr. Srbi v Trstu, ki so nekakšni otoki v italijanskem okolju. Na koncu je poudaril, da je absolutizacija manjšine negativen pojav, saj preprečuje srečanje z drugim.

Sledil je referat Tomka Marojeviča, ki je obravnaval predvsem hrvaški problem. Težko je govoriti o manjšini in večini, ko se znajdeš pred nasilnim poskusom nadvlade, v katerem se neko narodno manjšino — v tem primeru Srbe na Hrvaškem — izkorišča za dosego določenih političnih ciljev. Zaradi tega in zaradi svoje maloštevilnosti se Hrvati sami počutijo manjšince in so zato prisiljeni biti egoisti, torej misliti samo nase. Sicer pa predstavljajo manjšine vedno bogastvo, saj ohranjajo nekaj, kar je dragoceno tudi za večino. Podal je primer gradiščanskih Hrvatov iz Moliseja, ki so se sicer na določen način asimilirali, ohranili pa so tiste stvari, ki so zanje dragocene, kot npr. starodavni hrvaški jezik iz 15. stoletja.

Zatem je spregovorila tržaška slovenska časnikarka Barbara Gruden. Rekla je, da se čuti pripravljena tako slovenskega kot italijanskega kulturnega prostora. Sama slovenska manjšina ni tisti trdni levičarski blok, katerega se Italijani bojijo, ampak je zelo pisan in raznolik ambient. Njena zgodovinska funkcija je, kakor tudi zgodovinska funkcija Trsta, biti most med latinskim in slovanskim svetom. Če tako italijanski kot slovenski Trst tega ne bosta spoznala, lahko Slovenci tudi izginejo, naše mesto pa bo šlo le 70.000 prebivalcev. Nekatere priložnosti so bile že zamujene. Nimamo še npr. nekega skupnega gledanja za tržaško zgodovino. Sleherni gleda samo na svoje trpljenje. Treba je to premostiti: zgodovinska zavest mora biti osnova, na kateri se lahko razvije dialog. Pri tem pa ima vsekakor italijanski del Trsta večjo nalogo.

Kot zadnji je nastopil Ezio Giuricin, pripadnik italijanske manjšine v hrvaški Istri. Po njegovem mnenju se manjšini ne zoperstavlja neka večina, ampak neka nadvlada, katere ravnanje prisili neko skupino, da se čuti manjšino. Razne krivice, neupoštevanje lastnega jezika in drugo tvorijo za Giuricina preklestvo manjšine, katera pa ima tudi določene prednosti, kot npr. večjo občutljivost do človeških in družbenih vprašanj. Treba je premostiti pojmovanje narodne države in ustvariti razvejano demokracijo. Samo tako

bodo manjšine prišle do svoje vloge. Za pripravnika manjšine je zelo težko ne zapasti v absolutizacijo. Iz negativnega položaja manjšine lahko slednje reši le večina, ki ji mora odpreti nova obzorja.

Ivan Žerjal

Egidij Vršaj sedemdesetletnik

Pred kratkim je znani časnikar in ekonomist Egidij Vršaj praznoval svojo sedemdesetletnico. Doma je sicer z Dolenjske, a živi v Trstu od konca druge svetovne vojne. Do upokojitve pred petimi leti je delal dobrih 40 let kot časnikar pri slovenski radijski postaji v Trstu. Po univerzitetni izobrazbi je ekonomist. Iz te stroke tudi piše poglobljene članke ter zanimive strokovne knjige v italijanščini, s katerimi seznanja gospodarske kroge v Italiji tudi z gospodarsko stvarnostjo v Sloveniji.

Dr. Vršaju čestitamo in mu želimo, da bi dosegel še veliko uspehov v življenju.

(mab)

TKB ima novo agencijo v mestu

Tržaška kreditna banka ima od petka, 5. marca, novo agencijo v središču mesta, in sicer na Mitnici - Barriera, odtod tudi ime Mitnica nove agencije. Prisotne je pozdravil Egon Kraus, predsednik upravnega sveta, nove prostore je blagoslovil don Mario Cividin, župnik Novega sv. Antona.

Nova poslovna enota bo razbremenila delovanje osrednjega sedeža, ki ima povsem pretesne prostore za številne usluge, ki jih vsak dan nudi svojim strankam. Razne usluge bodo lažje dosegljive številnim upokojencem, ki prihajajo vsak dan iz Slovenije in Hrvaške in tudi domačim upokojencem. Novo agencijo bo vodil Franko Braico s pomočjo Aleša Roncellija in več uslužbencev.

Poleg rojanske je to druga agencija Tržaške kreditne banke v našem mestu.

Bazovica

Nagrajevanje za slikarski ex tempore ob 100-letnici naše župnije je otroke do 13. leta (od vrtca naprej) zelo razveselilo, zlasti tiste, ki jih je komisija zelo dobro ocenila, in so prejeli lepše nagrade. Škoda le, da je bilo veliko manj otrok, ker so mnogi bolni, in škoda, da marsikdo se od odraslih ne udeležuje naših srečanj. Ta ex tempore je bil namenjen mladini, da ne bo nikoli pozabila, koliko let že naša bazovska skupnost samostojno upravlja svoje poslanstvo. O tem je lepo govoril škofov vikar France Vončina v slovenščini in italijanščini, ker v dvorani so bili številni tudi otroci italijanske šole in njih starši. Med nagrajevanjem je zelo razveselil kvartet Nomos, ki je prvič nastopil pri nas. Kvartetu želimo mnogo uspehov. Ob tej priliki se tudi zahvalimo številnim darovalcem za nagraditev malih umetnikov. Posebna hvala Hranilnici - posojilnici na Opčinah, Tržaški kreditni banki, Cassa di Risparmio, Antonu Koršiču, Radio Ancona, trgovini Fortunato, Darku Cerkevniku iz Vidma, upravi Ognjišča iz Kopra in vsem domačim trgovinam.

Načrtujemo še druga srečanja ob 100-letnici župnije, da bi naše ljudi bolj povezali v župnijsko skupnost.

Škof L. Bellomi v Škednju

Od sobote 20., do četrtega, 25. marca, bo potekala v škedenjski župniji tretja pastoralna vizitacija našega škofa.

Vodilna misel letošnjega obiska obsega molitev in liturgijo, slednja je zadnje čase postala predmet nešteti skupnih razprav.

Škof L. Bellomi bo maševal za slovenske vernike v soboto ob 17.30 in v nedeljo ob 10. uri. Srečanje z mladino in družinami bo v Domu v četrtek, 25. marca, ob 20.30.

Iz delovanja SKK

V soboto, 6. marca, je v klubu potekal res zanimiv in pester večer. Gost kluba je bil namreč zamejski pesnik in pisatelj Vinko Beličič. Najprej nam je avtorja in njegovo lirično delo predstavil Tomaž Martelanc, ki nam je podal zelo dobro sliko Beličičevega pesništva. Nato so člani openske gledališke skupine Tamara Petaros prebrali nekaj odlomkov iz avtorjevega zadnjega proznega dela, ki je izšlo letos v zbirki Mohorjeve družbe, to je Leto odmrznitve. Za glasbene vložke med odlomki je poskrbela pianistka Sara Brezigar. Nazadnje pa se je še Vinko Beličič sam pogovoril s klubovci, predstavil svoje delo ter odgovoril na vprašanja. Vsi udeleženci večera so od tega veliko odnesli, saj so imeli možnost osebno spoznati zelo važnega zamejskega pesnika in pisatelja in še posebno njegovo zadnjo knjigo.

Tomaž Susič

Predstavitve prevoda Rebulovega romana

Ob prav lepi udeležbi občinstva je bila v prostorih muzeja Revoltella v Trstu predstavitev prevoda znanega Rebulovega romana v Sibilinem vetru, ki je izšel leta 1968 pri Slovenski Matici. Roman je v italijanščino prevedla Diomira Fabjan Bajc, izšel pa je pri Založništvu tržaškega tiska, ki je pred kratkim začelo izdajati slovenska literarna dela v italijanskem prevodu.

Na predstavitvi, ki sta jo organizirala Skupina 85 in založba ZTT, sta najprej spregovorila njuna predstavnik Roberto De Denaro in Miran Košuta. O delu samem pa sta govorila Ferruccio Fölkel in zlasti prof. dr. Aleksander Skaza iz Ljubljane. O raznih problemih, s katerimi se srečuje prevajalec pri svojem delu, a tudi o zadoščanju, ki ga ima pri tem, je govorila prevajalka sama. Na koncu je spregovoril še pisatelj Alojz Rebula.

Tudi posegi udeležencev na predstavitvi so bili zelo sproščeni in na visoki kulturni ravni. Pisatelj Fulvio Tomizza, ki se srečanja osebno ni mogel udeležiti, pa je poslal pismo, v katerem pravi, da ga branje Rebulovega romana nadvse navdušuje.

(mab)

Razprodaja v knjigarnah

V tržaški knjigarni poteka ta mesec velika razprodaja knjig. Popusti so kar precejšnji, tudi do 50% in več. Pobuda daje bralcem priložnost, da lahko po ugodnih cenah kupijo tudi novejša zanimiva knjige, ki so, kot znano, zadnje čase precej drage. Tako je v nekaterih dneh, zlasti ob sobotah, v prostorih »naše« knjigarne pravi vrvež.

V začetku meseca je bila podobna pobuda tudi v italijanskih knjigarnah, kjer so nekatere italijanske založbe nudile 25% popusta na svoje knjige.

V DSI o svetnikih in PSBL-ju

V ponedeljek so v Društvu slovenskih izobražencev predstavili študijo Pavleta Merkuja Svetniki v slovenskem imenoslovju. Študija je v zadnjih letih izhajala kot priloga revije Mladika. Poleg avtorja so se večera udeležili tudi strokovnjaki prof. dr. Franc Jakopin, Dušan Čop in Janez Keber, katerih spremne besede in pripombe se nahajajo v Merkujevi študiji. Srečanje je potekalo v glavnem kot diskusija med prisotnimi strokovnjaki in občinstvom.

* * *

Prejšnji ponedeljek večer je bil posvečen Primorskemu slovenskemu biografskemu leksikonu, ki ga že skoraj dvajset let izdaja Goriška Mohorjeva družba. Gost DSI je bil dr. Branko Marušič, zgodovinar in že od vsega začetka sodelavec leksikona.

Naprej je dr. Marušič podal kratko zgodovino razvoja leksikonov in enciklopedij, nato se je v celoti posvetil PSBL-ju. Mohorjeva družba se je zanj odločila zaradi posebnosti primorske zgodovine, za katero so značilni stiki tako s Slovenci drugih pokrajin kakor s sosednjimi narodi. Začetki so bili težavni, vendar je potem pod vodstvom prof. Martina Jevnikarja delo steklo. Od dvajsetih

sodelavcev — toliko jih je bilo namreč na začetku — se je do današnjih dni število povečalo na osemdeset. PSBL je urejen po konceptu Slovenskega biografskega leksikona, torej na znanstven in strokoven način, vendar z razliko, da deluje na izrazito amaterski ravni. Vendar rezultati tega dela niso ljubiteljski, saj je leksikon dosegel visoko kakovostno raven, in to z brezplačnim sodelovanjem.

Leksikon upošteva vse Slovence in Neslovence, ki so se na Primorskem rodili, živeli, delovali, se v naše kraje priselili ali se iz njih izselili. Upošteva tako ljudi, ki so jim škodili. Že od vsega začetka se uredniki in sodelavci držijo strogo zgodovinskih kriterijev in so pri poročanju o posameznih osebnostih nevtralni. Na začetku so na leksikon v matični domovini gledali s sumom, zatem pa je bil sprejet. Pomembno je tudi dejstvo, da se večinski italijanski narod v naših krajih nima s čim podobnim ponašati.

Predavanju dr. Marušiča je sledila krajša razprava, med katero sta se oglasila tudi predsednik GMD dr. Oskar Simčič in urednik PSBL-ja prof. Martin Jevnikar.

Deželna komisija Slovenske skupnosti za kulturo in občila vabi na

Javni posvet o naši kulturi

v petek, 12. marca 1993, ob 16. uri v Motelu AGIP v Devinu. Na sporedu bosta razpravi o položaju in perspektivah naših osrednjih kulturnih ustanov ter o ustvarjalni in umetniški moči naše kulture.

Nadvse zaslužena zasluga prof. Bojanu Pavletiču

Znani športni delavec, pedagog in novinar, prof. Bojan Pavletič je te dni dobil visoko priznanje Reda za zasluge italijanske republike za svoje dolgoletno in požrtvovalno delovanje na šolskem področju.

Pred kratkim je stopil v pokoj, da pa bi lahko opisali njegovo delovanje in prizadevanje, bi nam bila potrebna debela knjiga.

Kar je delal, ni delal samo s strokovnostjo poklicnega človeka, delal je predvsem s srcem, z zavzetostjo in prepričanostjo v korist mladih, predvsem športnikov.

Zato tako visok prestiž in priznanje.

K temu priznanju čestita tudi naš časopis.

Zlata kolajna učiteljici Mariji Ferluga-Udovič

Učiteljica Marija Ferluga-Udovič, imenovana »zlata« Marija, je pred kratkim dobila izredno priznanje, namreč podelitev diplome prve stopnje z zlato kolajno. To zasluženo priznanje ji je dodelil predsednik republike Scalfaro.

Učiteljica Marija se je razdajala šoli, oziroma otrokom dolgo dobo 37 let: v Barkovljah, pri Sv. Ani, pri Sv. Ivanu in tudi na učiteljskem. Kot pedagoginja in odlična pevka je

skrbela tudi za učenje petja v šoli. Topel aplavz, ki ga je doživela na šoli Župančič, naj simbolično predstavlja splošno priznanje za vztrajnost in požrtvovalnost, ki ju je izkazovala v vseh teh letih.

Učiteljici Mariji iskrene čestitke za to priznanje, kar pa gotovo ni krona vsega njenega dela, saj bo kar naprej pela in se razdajala v prid skupnosti.

Marija, hvala za vse!

OBVESTILA

Tržaška duhovska zveza pripravlja za ponedeljek, 26. aprila, enodnevno skupno tržaško romanje v Velesovo pri Kranju, na Brezje in Bled. Stroški romanja znašajo 40.000 lir. Vključeno je tudi kosilo. Vpisujejo vsi dušni pastirji na Tržaškem.

P.D. Mačkolje vabi v nedeljo, 14. februarja, na celovečerni koncert »Mladinskega godalnega orkestra« glasbene šole - Postojna in mladinskega zbora vzgojnega centra iz Planine.

Izvajali bodo skladbe Bach-a, Händel-a, Gröbming-a, Arnič-a in Haydn-a.

Pričetek ob 17. uri v Srenjski hiši v Mačkoljah.

Slovenska Vincencijeva konferenca in Klub prijateljstva vabita člane in prijatelje na duhovno pripravo na Veliko noč, ki bo v četrtek, 18. marca, ob 16. uri pri šolskih sestrah, ul. Delle Doccie 34 v Trstu. Vodil jo bo msgr. dr. Lojze Škerl.

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa bo za svoje člane, kakor tudi vse zainteresirane pripravil srečanje z naslovom Kam s svetovnim slovenskim kongresom. Srečanje bo v četrtek, 18. marca, ob 20. uri v Domu Brdina na Opčinah. Vabljeni vsi, ki razmišljajo o učinkovitejših odločitvah Slovencev pri nas, v matični domovini in po svetu.

V sklopu praznovanj sv. Jožefa v Ricmanjih bo postavljena razstava z naslovom Ricmanjski pomniki. Na otvoritev, ki bo v petek, 19. marca 93, ob 18. uri v Baragovem domu v Ricmanjih, vabijo župnija sv. Jožefa, Goriški muzej - grad Kromberk in Svet slovenskih organizacij.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 15. marca srečanje z Jero Vodušek-Starič z Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani, avtorico knjige Prevzem oblasti 1944-46. Začetek ob 20.30.

Katoliški glas vabi na poletno potovanje v Francijo

Pohitite z vpisom

Letošnje potovanje v Francijo je zelo vabljivo za vse, ki imajo radi naravne lepote, zgodovinske dogodke in umetniške stvaritve. Zaradi letalskih letov bo to potovanje osemdnevno, in sicer od 22. julija do 29. julija 1993.

Prvi dan popoldne odpotujemo iz Gorice na letališče v Benetkah. Prenočili bomo že v Parizu. Naslednji dan si bomo ogledali znamenito stolnico v Chatresu in mesto Rouen, ki ga imenujejo Mesto-Muzej zaradi umetnostnih in zgodovinskih spomenikov. Zvečer prispeemo v Lisieux, kjer bomo počastili Malo sveto Tereziko. Naslednji dan pa obiščemo znameniti Mont-St.-Michel, nepozabno čudo Francije. Četrty dan bomo v Normandiji in si ogledali kraje, kjer so se izkrcali zavezniki, kar je pomenilo konec druge svetovne vojne. Naslednje tri dni pa smo namenili obisku Pariza. Dostojno si ga ogledali le bežno in površno, sedaj bomo res prislunhili utripu tega mednarodnega mesta, ki bo v kratkem obhajal svojo dva-

tisočletnico obstoja. Nepozabni bodo ostali obiski v Versaillesu, Louvru, na Mont-Martru, centru Pompidou, izlet po Seni, Sainte Chapelle in druge znamenitosti Pariza. Zadnji dan popoldne se bomo vračali domov z letalom do Benetk, od tu pa z avtopulmanom. Ves čas potovanja bomo imeli vodiča, ki nas bo seznanjal z znamenitostmi in pomembnimi dogodki, seveda naš slovenski del ne bo zanemarjen.

Zaradi velikega povpraševanja po teh turističnih krajih zahtevajo potovalne agencije, da se čimprej odločimo za potovanje. Prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti tega potovanja, da se čimprej vpišejo in do konca tega meseca vplačajo vsaj polovično akontacijo.

Celotno potovanje znaša 1.520.000 lir; kdor želi sam v sobi, doplača na noč 46.000. Vpis samo na Upravi Katoliškega glasa v Gorici. Vabimo vse prijatelje in ljudi dobre volje, da se čimprej vpišejo in potujejo z nami v svetovni Pariz.

DAROVI

Za cerkev na Peči: N.N. 100.000 lir.

Za cerkev v Gabrjah: sestra Milica, Marica in Anica, namesto cvetja na grob brata Romanota Devetak 100.000; Santina Rudež-Tomič 20.000 lir.

Za cerkev v Rupi: N.N. 60.000; namesto cvetja na grob Lenarda Kosiča: Kogoj Romana - Gorica 50.000; Vida in Miljan Kogoj 50.000; Marija Čaudek z družino 50.000; druž. Durčik 50.000; druž. Koncut-Šempeter 15.000; druž. Kovic Ivo 50.000; N.N. Rupa 100.000; Pavletič Srečko 50.000 lir.

Za MPZ iz Rupe: druž. Turus iz Gorice 50.000 lir.

Za misijon P. Kosa: Helka Devetak 20.000 lir.

Za misijone: Marino Ažman ob smrti mame Pavle 200.000 lir.

Za Katoliški glas: Angela Vetric 100.000 lir.

V spomin na pok. strica Lenarda, nečak Andrej z družino: za zbor Rupa-Peč, za रुपensko cerkev, za slov. Karitas, za Mirenski grad, za mis. Štanta po 100.000 lir (skupaj 500.000 lir).

Za popravilo župnijske cerkve na Katinari darujejo v spomin na pok. mamo Julijo Miklavc posamezne družine na Katinari 442.000 lir.

Za nov oltar v Sočergi: Gospod Milan Nemac 100.000; Eda Čok 10.000; Pino Marsič 10.000; N.N. 50.000; Danila Faktor 10.000; Valerija in Nadja Hrvatin 50.000 lir.

Za novo ogrevanje v cerkvi v Števerjanu: Meri Dorni 50.000; Viktorija Maraz 50.000; N.N. nona 50.000; Lojze Hlede, Ščedno 100.000; Roman Vogrič 50.000; N.N. nono 100.000; N.N. 50.000; N.N. 200.000; Milka Hlede, Ščedno 50.000; N.N. 200.000; N.N. 200.000; N.N. 200.000; N.N. 50.000; N.N. 100.000; družina Štekar, Klanec 100.000; nona Milka Miklus 100.000; N.N. 57.000; Herman Srebrnič 50.000; N.N. 50.000; N.N. 30.000; Jožef Stanič 50.000; družina Darko Dornik 50.000 lir. V spomin na Felicito Gabrovec: družina Gabrovec-Černic 300.000; Klementina Ušaj 50.000; dve sestri 50.000; Marija Delpin 100.000; starši in botra ob krstu Elija 500.000, v spomin na pok. očeta Franca Korena družine otrok 1.500.000; v spomin na Franca Korena: družine Klanjšček, Terpin, Gravnar in Miklus 400.000; Viktorija Maraz 50.000, Boris Hladnik 50.000; Sekcija Slov. skupnosti Števerjan 50.000, družini Tomažič in Conzutti 100.000; v spomin na Andreja Rojca: družina Rojca 50.000, Nevio Bulfoni 130.000 lir.

V večnost so odšli

Umrl je duhovnik Albin Tkavc

Prav je, da se spomnimo duhovnika Albina Tkavca, ki so ga partizani leta 1943 v Pregari hoteli usmrtiti. Albin Tkavc se je rodil 4. januarja 1913 v Laporju v mariborski škofiji. V duhovnika je bil posvečen v Mariboru 7.7. 1940.

Po kratkem službovanju v Staršah in Ljutomeru je bil župnik v Pregari (slovenski Istri, nedaleč od Kubeda in Buzeta). Tudi tam je bil le malo časa. Stalno zasledovan, osovražen in po krivici obsojen na smrt, je bil leta 1943 odpeljan iz Pregare. Skoro čudežno rešen zadnji hip in od višjega sodišča oproščen z namigom, naj zapusti državo.

S spremenjenim priimkom Weber je prišel v Avstrijo in se čez nekaj časa izselil v Združene države Amerike. Tam je služboval mnogo let in po štirih operacijah zaspal v Gospodu 22. februarja 1993 v kraju Spencer, Maple St. Massachusetts. Imel je lep pogreb.

Spodobi se, da se ga vsi spomnimo, žrtev, saj je moral zapustiti lastno zemljo, ki jo je prisrčno ljubil. Bog mu bodi velik plačnik!

D.P.

Za cerkveni pevski zbor: v spomin na Felicito Gabrovec: družina Gabrovec-Černic 100.000, družina Darko Dornik 50.000.

Za dekliški pevski zbor »Alenka«: v spomin na Franca Korena družini Tomažič in Conzutti 100.000 lir.

Za cerkev v Jazbinah: Fratepietro 50.000 lir.

Za slov. misijonarje: namesto cvetja na grob pok. Slavka Breliha daruje C.K. 70.000 lir.

Za Katol. glas: Mirko Brezigar, Vicenza 50.000; N.N. 20.000; Tone Zrnc, Kanada 48.000 lir.

Za Sv. Goro in Sv. Višarje: N.N. po 100.000 (skupaj 200.000 lir).

Za Katol. tisk: namesto cvetja na grob pok. Francu Korenu daruje druž. Anton Podveršič 50.000, v spomin na mater - Ada Gabrovec 100.000 lir.

V spomin na brata Janka daruje Mira Brajnik za Sv. Goro 100.000, za Zavod sv. Družine 100.000 in za Katol. glas 100.000 (skupaj 300.000 lir).

Učenci osnovne šole »F. Erjavec« iz Štandreža darujejo izkupiček šolske loterije: za slov. misijonarje v Afriki 25.000 in za Sklad Mitja Čuk 25.000 (skupaj 50.000 lir).

Za barvna okna v Bazovici: Kužinovi v spomin Marija Križmančiča 20.000; družina Opeka v spomin hčerke Barbare 100.000; starši Jazbar v spomin sina Gianfranka 15.000; Dora Živic ob 21-letnici smrti očeta Ivana 200.000 lir.

Lenard Kosič

Nenadoma nas je zapustil pokončen mož, g. Lenard Kosič. Sicer je bil že prej enkrat prebolel srčno kap. Kljub temu je v začetku novembra lani še praznoval osemdeseto leto življenja. Vendar je v sredo, 3. marca, kar zaspal. Pred kratkim je poromal na Sv. Goro, da se je, kakor vedno, okreplil z zakramenti sprave in evharistije. V ponedeljek je še prepeval na koru s svojim zborom pri maši prve obletnice smrti nepozabnega župnika prof. Draga Butkoviča, ki jo je daroval dr. K. Humar skupaj z župnijskim upraviteljem. Pokojnik je bil namreč že od rane mladosti navdušen pevec in prosvetni delavec pri MPZ in Kulturnem društvu Rupa-Peč. Skupaj z ženo, dobro gospo Marjeto, pa sta še objokovala smrt njegovega brata Karlota, ki je odšel v večnost konec novembra lani.

Pogreb tega našega vernega moža je bil podoživljanje močnega velikonočnega upanja. Njegov zbor je to doživljanje velike noči občuteno in mojstrsko izražal z odličnim petjem ob dirigentki gospe Nadji Kovic, tako ob slovesu izpred njegovega zemljskega doma kakor pri celi sv. maši v cerkvi in še na pokopališču. Zares, petje je bilo izraz vere v vstajenje in življenje. Pesem zbora, ki mu je pripadal z vso dušo, je bolj kakor vsaka beseda razodevala v imenu vseh pevcev in pevcev in vseh prisotnih hvaležnost za vse delo, vaje, ki se jih je g. Lenard udeleževal do konca, za njegovo ljubezen, ki jo je razdal tako v MPZ, kakor v Kulturnem društvu Rupa-Peč.

Ženi, gospe Marjeti, izrekamo še enkrat občuteno sožalje.

Sožalje

Ob nenadni izgubi svojega člana Lenarda Kosiča izreka iskreno sožalje ženi Marjeti in sorodnikom društvu Rupa-Peč.

Ob izgubi dolgoletnega člana Lenarda Kosiča izreka iskreno sožalje ženi in sorodnikom moški zbor »M. Filej«.

Zapustil nas je naš dragi

Lenard Kosič

Ganjeni ob zvonjenju zvona na Mirenskem Gradu in zvonov domače cerkve, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velikem številu zbrali pred pokojnikovo hišo.

Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Žerjalu za obred sv. maše in za poslovilne besede, g. Zdravku Pogorelcu z Mirenskega Gradu in g. Markežiču, mešanemu zboru Rupa-Peč, pevcem iz Mirna in vsem ostalim za doživetje petje, vaščanom in sosedom za pomoč, vsem prijateljem in sorodnikom, ki so z nami žalovali v teh težkih dneh, in vsem, ki so darovali v dobre namene in okrasili grob s cvetjem.

Posebna zahvala vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti in se nanj spomnili v molitvi.

Žalujoča žena Marjeta in drugi sorodniki

radio

Sporod od 14. do 20. marca 1993

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Skrivnost šepetajočega otoka«. 11.00 Za smeh in dobro voljo. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnosti trenutek Slovencev. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Janez Povše: Izzivi in pozivi. 15.00 Iz krajevni stvarnosti. 16.00 Šport in glasba. 17.30 Z naših prireditvev.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Taborišče Gonars. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. 13.20 Gospodarska problematika. 14.10 Nagradna abeceda. 16.45 Postni govori. 17.10 Mi in glasba.

Torek: 8.10 Zvočna ropotarnica, glasovi in zanimivosti iz radijskega arhiva. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. Pripoveduje Bogdana Bratuž. 12.00 Nepoznani planet Zemlja. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Alenka Rebula Tuta: »Zgodba za popotnico«.

Sreda: 8.10 Narodnosti trenutek Slovencev. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. 13.20 Na goriškem valu. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Svojo poslednjo voljo pri zdravi in čisti pameti izrekam«.

Četrtek: 8.10 Obtoženci 2. tržaškega procesa. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 V deželi čarobne palice. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Dvignjena zavesa. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.40 Srečanje oktetov Primorske v Ricmanjih. 14.10 Otroški kotichek: »Pravljice, pesniče in še kaj...«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.30 Mladi val. 16.45 Postni govor. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.30 Odprta knjiga: Milojka Žižmond Kofol: »Ženska v ospredju«. 12.00 Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezije. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Ciril Zlobec: »Italijanska srečanja slovenskega pesnika«. 16.00 Skozi tančico molka. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Janez Povše: Izzivi in pozivi Marjan Rožanca.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija	50.000
inozemstvo	70.000
zračna pošta	95.000

Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA